Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΔΙ' ΕΝ ΕΤΟΣ
Ἐσωτερικοῦ δραχ. 7.—Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 8
Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνὸς καὶ εἶνε προπληρωτέαι δι' ἓν ἔτος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
Ἐν Ἑλλάδι λεπ. 15.- Ἐν τῷ Ἐξωτ. φρ. χρ. 0,15
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἐν Ἀθήναις
Ὁδὸς Αἰόλου, 117, ἔναντι Χρυσοσπηλαιωτίσσης.

Περίοδος Β'.—Τόμ. 5ος. Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11 Ἀπριλίου 1898 Ἔτος 20ὸν.— Ἀριθ. 15

Η ΣΦΙΓΞ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ
Βραβευθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 105)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΦΑΛΚΛΑΝΔΗΝ

Τὴν 8 Σεπτεμβρίου, τὸ ἑσπέρας, ἀπεχαιρέτισα τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα, τὸν γενικὸν Διοικητὴν τοῦ Ἀρχιπελάγους Τρίσταν-Δακούνα,—ὡς ἠγάπα ναὐτοκαλῆται ὁ ἀγαθὸς ἐκεῖνος Γκλάς, — καὶ τὴν ἑπομένην, ἅμα τῇ αὐγῇ, ὁ Ἄ λ β ρ α ν ο ς ἀπέπλευσεν.

Εἶνε περιττὸν νὰ εἴπω, ὅτι ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκὺ ἐδέχθη νὰ μείνω ἐπὶ τοῦ πλοίου του μέχρι Φαλκλάνδης, — ταξείδιον δισχιλίων μιλίων καὶ δεκαπέντε περίπου ἡμερῶν. Ἡ πρότασίς μου μάλιστα δὲν τὸν ἐξέπληξε ποσῶς· θὰ ἔλεγέ τις ὅτι τὴν ἐπερίμενεν.

Ὡραῖος καιρὸς καὶ ἄνεμος οὐριος ηὐνόησε τὸ ταξείδιόν μας καθ' ὅλην τὴν πρώτην ἑβδομάδα. Ἂν ἐξηκολούθει οὕτω τὸ πρᾶγμα, ἐντὸς τοῦ Σεπτεμβρίου θὰ ἐβλέπαμεν τὰς ὑψηλοτέρας κορυφὰς τοῦ ἀρχιπελάγους τῆς Φαλκλάνδης. Καὶ ὁ διάπλους οὗτος θὰ μας ἔφερεν ὁριστικῶς πρὸς νότον, διότι ἐκ τῆς 38ης μοίρας ἡ γολέττα ὤφειλε νὰ προχωρήσῃ μέχρι τῆς 55ης.

Ἤδη νομίζω ἀναγκαῖον,— ἀφ' οὗ ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκὺ εἶχε σκοπὸν νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὰ ἐνδότερα τοῦ Ἀνταρκτικοῦ καὶ νὰ φθάσῃ, εἰ δυνατόν, μέχρι τοῦ πόλου, — νἀναφέρω ἐνταῦθα συντόμως καὶ περιληπτικῶς πάσας τὰς προγενεστέρας ἀποπείρας.

Πολλάκις μέχρι τοῦδε μετεχειρίσθην τὴν λέξιν Ἀνταρκτικός. Εἰς τὰ γεωγραφικὰ συγγράμματα οὕτως ὀνομάζεται περιληπτικῶς ὅλη ἡ νοτία ζώνη, δηλαδὴ ὅλον ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς γηΐνης σφαίρας, τὸ ὁποῖον περικλείεται ὑπὸ τοῦ ἑξηκοστοῦ νοτίου παραλλήλου κύκλου.

Τῷ 1772 ὁ ἄγγλος πλοίαρχος Κοὺκ μετὰ τοῦ πλοιάρχου Φυρνώ, ἔφθασαν μέχρι τῆς 67ης μοίρας. Τὸ ἀκόλουθον ἔτος, τὸν Νοέμβριον, ὁ τολμηρὸς ἄγγλος ἐπανέλαβε τὴν ἀπόπειραν καὶ ἐν μέσῳ τῶν πάγων κατώρθωσε νὰ φθάσῃ μέχρι τῆς 71ης μοίρας.

Τριάκοντα ἔτη βραδύτερον, τῷ 1803, ἡ ρωσσικὴ ἀποστολὴ ὑπὸ τοὺς πλοιάρχους Κρουζένστερν καὶ Λιζιάνσκην, δὲν ἠδυνήθη νὰ φθάσῃ πέραν τῆς 60ῆς μοίρας, μολονότι τὸ ταξείδιον ἐγίνετο κατὰ Μάρτιον, ὅτε οὐδεὶς πάγος ἀπέκλειε τὴν δίοδον.

Τῷ 1818 ὁ Οὐίλλιαμ Σμίθ, καὶ κατόπιν ὁ Μπάρνερσφηλδ, ἀνεκάλυψαν τὴν Σουθσετλάνδην· ὁ δὲ Πάλμερ καὶ ἄλλοι φαλαινοθῆραι τὴν Γῆν τῆς Τριάδος· ἀλλὰ δὲν ἐπροχώρησαν περισσότερον.

Τῷ 1819 δύο πλοῖα τοῦ ρωσσικοῦ ναυτικοῦ ὑπὸ τὸν Βελλιγξχάουζεν καὶ τὸν Λαζαρέφ, ἔφθασαν μέχρι τῶν νήσων Πέτρος Α' καὶ Ἀλέξανδρος Α'.

«Μήπως αὐτὸς δὲν παρέσυρε τὸν δυστυχῆ ἀδελφόν μου εἰς τὸ ὀλέθριον ἐκεῖνο ταξείδιον;» (Σελ. 114, στήλ. γ').

Τῷ 1822 ὁ ἄγγλος πλοίαρχος Ἰάκωβος Βέδδελ ἔφθασε μέχρι τῆς 74ου 15', εἰς θάλασσαν ἀπαγῆ·—καὶ τοῦτο τὸν ἔκαμε νἀρνηθῇ τὴν ὕπαρξιν πολικῆς ἠπείρου. Σημειωτέον, ὅτι τὴν ὁδὸν τοῦ θαλασσοπόρου τούτου ἠκολούθησε μετὰ ἐξαετίαν καὶ ἡ Ἰ ά ν α τοῦ Ἀρθούρου Πύμ.

Τῷ 1823 ὁ ἀμερικανὸς Βενιαμὶν Μῶρελλ συνήντησεν εἰς τὴν 70ὴν μοῖραν θάλασσαν ὁμοίως ἀπαγῆ, βεβαιοῖ δὲ ὅτι, ἂν δὲν τῷ ἔλειπον τὰ τρόφιμα, θὰ ἠδύνατο εὐκόλως νὰ προχωρήσῃ, ἂν ὄχι μέχρι τοῦ πόλου (90ου) τοὐλάχιστον μέχρι τοῦ ὀγδοηκοστοῦ πέμπτου παραλλήλου. Ἐπαναλαβὼν τὴν ἀπόπειραν τῷ 1829—30 ἀνεκάλυψε τὴν Νοτίαν Γροιλανδίαν (70ου 30').

Ἀκριβῶς καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ Ἀρθοῦρος Πὺμ καὶ ὁ Οὐίλλιαμ Γκὺ ἐπροχώρουν περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον προγενέστερον ἐξερευνητήν, οἱ ἄγγλοι Φόστερ καὶ Κένδαλ, ἐπιφορτισθέντες ὑπὸ τοῦ Ναυαρχείου νὰ καθορίσουν τὸ σχῆμα τῆς γῆς διὰ τῶν αἰωρήσεων τοῦ ἐκκρεμοῦς εἰς διαφόρους τόπους, δὲν ὑπερέβησαν τὴν 64ην μοῖραν καὶ 45'.

Τῷ 1831 ὁ Τζὼν Βίσκοε,

ἀναλαβὼν τὴν ἐξερεύνησιν τῶν νοτίων χωρῶν, ἔφθασε μόλις μέχρι τῆς 68ο 51′ καὶ ἀνεκάλυψε διαφόρους νήσους.

Τῷ 1835 ὁ ἄγγλος Κὲμπ δὲν ὑπερέβη τὸν ἑξηκοστὸν ἕκτον παρ'ἑλληνον. Τέλος περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1839, ὁ πλοίαρχος Μπέλλενυ, ἔφθασε μέχρι τῆς 77ο 7′ καὶ ἀνεκάλυψε τὰς νήσους, αἱ ὁποῖαι φέρουν τὸνομά του. Ἀνέφερα δὲ ἤδη, εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς παρούσης διηγήσεως, τὴν τελευταίαν ἀμερικανικὴν ἀποστολήν, ὑπὸ τὸν Κάρολον Οὐίλκην, ὁ ὁποῖος ἔχων ὑπὸ τὰς διαταγάς του τέσσαρα πλοῖα, ἐξέπλευσε μὲ σκοπὸν νὰ φθάσῃ εἰς τὸν νότιον πόλον.

Ἐκ τούτων ἐξάγεται, ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὑπῆρχον ἀκόμη ἐπὶ τοῦ Ἀνταρκτικοῦ ἀνεξερεύνητα περισσότερα τῶν πέντε ἑκατομμυρίων τετραγωνικῶν μιλλίων. Ἐκ τῶν προτέρων ἐξερευνητῶν—ἐκτὸς τῶν ναυαγῶν τῆς Ἰάνας, —οὐδεὶς εἶχε προχωρήσῃ πέραν τοῦ 74ου παραλλήλου. Καὶ τώρα, ὁ Ἄλβρανος ἔπρεπε νὰ ὑπερβῇ καὶ τὸν 83ον, ἂν ἤθελε νὰ σώσῃ τὸν Οὐίλλιαμ Γκὺ καὶ τοὺς ἀνθρώπους του!

Ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω, ὅτι ἀφ' ἧς στιγμῆς εὕρομεν τὸν νεκρὸν τοῦ Πάττερσων, ἡ φαντασία μου διετέλει εἰς διαρκῆ ἔξαψιν. Ἐνόμιζα ὅτι ἔβλεπα ἐνώπιόν μου τὰς μορφὰς τοῦ Ἀρθούρου Πὺμ καὶ τῶν συντρόφων του, ἐγκαταλελειμμένων εἰς τὴν ἐρημίαν τοῦ Ἀνταρκτικοῦ. Καὶ βαθμηδὸν ἤρχισε νὰ μὲ καταλαμβάνῃ ἡ ἐπιθυμία νὰ λάβω μέρος εἰς τὴν ἐπιχείρησιν, τὴν ὁποίαν ἐσχεδίαζεν ὁ πλοίαρχος Λὰν Γκύ. Ἐπὶ τέλους, τίποτε δὲν με ἠνάγκαζε νὰ ἐπιστρέψω ἀμέσως εἰς Ἀμερικήν. Ἂν ἡ ἀπουσία μου παρετείνετο ἐπὶ ἕξ μῆνας, ἐπὶ ἓν ἔτος ἀκόμη, ὀλίγον μ' ἔμελεν. Ἐξ ἄλλου ἐπίστευα, ὅτι ὁ κυβερνήτης τοῦ Ἀλβράνου, εὐχαρίστως θὰ ἐπεδοκίμαζε τὸ σχέδιόν μου. Καὶ διατί νὰ μὴ θελήσῃ νὰ με παραλάβῃ; Διατί νὰ μὴ θελήσῃ νὰ με ἀποβιβάσῃ εἰς τὴν νῆσον Τσάλαλ, τῆς ὁποίας εἶχα ἀρνηθῇ τὴν ὕπαρξιν, νὰ μου δείξῃ ἐκεῖ τὰ συντρίμματα τῆς Ἰάνας, νὰ με θέσῃ ἐνώπιον τοῦ ἀδελφοῦ του Οὐίλλιαμ, ἐνώπιον τῆς ἀπτῆς, τῆς ἀναμφισβητήτου ἀληθείας; Τοῦτο δὲν θὰ ἦτο ἡ ὑπερτάτη ἱκανοποίησις δι' αὐτόν, ἂν ἐμάντευεν ὅτι πρὸς στιγμὴν τὸν εἶχα ἐκλάβῃ ὡς παράφρονα;

Ὁπωσδήποτε, δὲν ἤθελα νὰ λάβω ὁριστικὴν ἀπόφασιν, πρὶν νὰ μου δοθῇ εὐκαιρία νὰ συνομιλήσω μετὰ τοῦ πλοιάρχου. Ἄλλως τε, οὐδεὶς λόγος ὑπῆρχε νὰ σπεύσω. Μετὰ τὴν πρώτην ἑβδομάδα, καθ' ἣν ἔπνευσεν οὖριος ἄνεμος, διήλθομεν ἐν εἰκοσιτετράωρον ἄκρας νηνεμίας. Κατόπιν ἔπνευσε νότιος. Ἐκ τούτου ἡ ταχύτης τοῦ Ἀλβράνου ἐμειώθη σημαντικῶς, εἰς τὸ ἑξῆς δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ διασχίζωμεν ἑκατὸν μίλλια κατὰ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας, ὅπως πρίν. Καὶ ἡ διάρκεια τοῦ ταξειδίου μας θὰ ἐδιπλασιάζετο τοὐλάχιστον.

Τὴν πρωΐαν τῆς 4 Ὀκτωβρίου ἡ κατάστασις τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς θαλάσσης μετεβλήθη ἐπαισθητῶς. Ὁ ἄνεμος ἐκόπασε, τὰ κύματα κατέπεσαν καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἤρχισε πάλιν νὰ πνέῃ ἐλαφρὸς βορειοδυτικὸς ἄνεμος, εὐνοϊκώτατος. Οὕτως ἠλπίσαμεν πάλιν ὅτι ἐντὸς δέκα ἡμερῶν θὰ ἐβλέπαμεν τὰ βουνὰ τῆς Φαλκλάνδης.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 11 Ὀκτωβρίου μοὶ ἐδόθη τέλος ἡ ἐπιζητουμένη εὐκαιρία νὰ συνομιλήσω μετὰ τοῦ Λὰν Γκύ. Ἐκαθήμην ἔξωθεν τοῦ ὑποστέγου, εἰς ὑπήνεμον μέρος, πλησίον τοῦ διαδρόμου, ὅταν ὁ πλοίαρχος—ὁ ὁποῖος καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς κακοκαιρίας ἔμεινε κλεισμένος εἰς τὸν θαλαμίσκον του, — ἐξῆλθεν, ἔστρεψε τὰ βλέμματα πρὸς τὴν πρύμνην, καὶ προχωρήσας, ἔλαβε θέσιν πλησίον μου.

— Δὲν ἔλαβα τὴν εὐχαρίστησιν νὰ συνομιλήσω μαζί σας, κύριε Ζώρλιγκ, ἀφότου ἀνεχωρήσαμεν ἀπὸ τὴν Τρίσταν-Δακούναν; μοὶ εἶπε.

— Λυποῦμαι πολύ, κύριε πλοίαρχε, ἀλλὰ δὲν πταίω ἐγώ, ἀπήντησα.

— Σᾶς παρακαλῶ πολὺ νὰ με συγχωρήσετε! ὑπέλαβεν ὁ Λὰν Γκύ. Φαντασθῆτε πόσαι ἀσχολίαι καὶ φροντίδες μὲ βασανίζουν!.. Ἔχω νὰ διοργανώσω ὁλόκληρον ἐκστρατείαν ... νὰ προϋπολογίσω τὰ πάντα ... νὰ μὴ ἀφίσω τίποτε εἰς τὴν τύχην... Ἀλήθεια, κύριε Ζώρλιγκ, ἐξακολουθεῖτε ἀκόμη νὰ νομίζετε φανταστικὸν τὸ ταξείδιον τῆς Ἰάνας καὶ τὸ βιβλίον τοῦ Πόε ἁπλοῦν μυθιστόρημα;

— Ὄχι, πλοίαρχε....

— Δὲν ἀμφιβάλλετε πλέον ὅτι ὑπῆρξεν Ἀρθοῦρος Πὺμ καὶ Δίρκ Πέτερς, καὶ ὅτι ζῇ ἀκόμη ὁ ἀδελφός μου Οὐίλλιαμ Γκύ καὶ πέντε ἐκ τῶν συντρόφων του;..

— Τότε θὰ ἤμην ὁ δυσπιστότερος τῶν ἀνθρώπων, πλοίαρχε! Ὄχι, δὲν ἔχω πλέον καμμίαν ἀμφιβολίαν, καὶ ἡ μόνη μου εὐχὴ εἶνε νὰ σας βοηθήσῃ ὁ Θεὸς διὰ νὰ σώσετε τοὺς ναυαγοὺς τῆς Ἰάνας!

— Θὰ καταβάλω πάντα ζῆλον, κύριε Ζώρλιγκ, καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Παντοδυνάμου, θὰ ἐπιτύχω!

— Ἐλπίζω, πλοίαρχε ... ἢ μᾶλλον εἶμαι βέβαιος ... καὶ ἂν θέλετε, μάλιστα, δύναμαι...

— Μήπως συνωμιλήσατε περὶ τούτων ὅλων μ' ἕνα κάποιον Γκλάς, ἄγγλον, πρώην δεκανέα, ὁ ὁποῖος αὐτοκαλεῖται διοικητὴς τῆς Τρίσταν-Δακούνας; μὲ ἠρώτησεν ὁ πλοίαρχος, χωρὶς νὰ με ἀφήσῃ νὰ τελειώσω.

— Μάλιστα, ὡμίλησα μαζί του, κι ὅσα μου εἶπεν ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν συνέτειναν ὀλίγον εἰς τὸ νὰ μεταβάλουν τὰς ἀμφιβολίας μου εἰς βεβαιότητας.

— Ὥστε λοιπὸν σᾶς τὰ ἐπεβεβαίωσε;

— Μάλιστα... Ἐνθυμεῖται κάλλιστα τὴν Ἰάναν, ἡ ὁποία ἠγκυροβόλησε πρὸ ἑνδεκα ἐτῶν εἰς τὸν Φαλμούθειον ὅρμον τῆς Τρίσταν-Δακούνας.

— Ἐνθυμεῖται καὶ τὸν ἀδελφόν μου;..

— Βεβαίως· μοὶ εἶπεν ὅτι ἐγνώρισε προσωπικῶς τὸν πλοίαρχον Οὐίλλιαμ Γκύ...

— Καὶ ἔκαμε συναλλαγὰς μὲ τὴν Ἰάναν;

— Ναί· ὅπως πρὸ ὀλίγου μὲ τὸν Ἄλβρανον.

— Σᾶς εἶπε διὰ τὸν Ἀρθοῦρον Πὺμ καὶ διὰ τὸν Δίρκ Πέτερς;

— Μοῦ εἶπεν ὅτι τοὺς ἐγνώρισε πολύ.

— Σᾶς ἠρώτησε τί ἀπέγιναν;

— Ἐννοεῖται· τοῦ εἶπα ὅτι ἀπέθανεν ὁ Ἀρθοῦρος Πύμ, τὸν ὁποῖον ἐθεώρει ὡς ἕνα τολμηρότατον καὶ ριψοκίνδυνον ἄνθρωπον ... ἱκανὸν καὶ διὰ τὰς παραβολωτέρας ἐπιχειρήσεις.

— Ὡς τρελόν ... δὲν ἔλεγε καλλίτερα τρελόν, καὶ ἐπικίνδυνον μάλιστα; Μήπως αὐτὸς δὲν παρέσυρε τὸν δυστυχῆ ἀδελφόν μου εἰς τὸ ὀλέθριον ἐκεῖνο ταξείδιον;

— Αὐτὸ ἐξάγεται τοὐλάχιστον ἀπὸ τὴν διήγησίν του... Ὁ Γκλὰς ἐγνώρισεν ἐπίσης καὶ τὸν ὑποπλοίαρχον τῆς Ἰάνας ... τὸν Πάττερσων.

— Λαμπρὸς ναυτικός, κύριε Ζώρλιγκ, κάλλιστος ἄνθρωπος ... ἀνοικτόκαρδος καὶ πολὺ θαρραλέος... Μόνον φίλους εἶχεν ὁ Πάττερσων· ἦτο δὲ ἀφωσιωμένος ψυχῇ τε καὶ σώματι εἰς τὸν ἀδελφόν μου. . .

— Ὅπως καὶ ὁ Τζὲμ Βὲστ εἰς σᾶς, πλοίαρχε.

— Ἄχ, διατί νὰ μὴ εὕρωμεν τὸν Πάττερσων ζωντανὸν ἐπάνω εἰς ἐκεῖνον τὸν πάγον; εἶπε στενάζων ὁ πλοίαρχος.

— Ἡ παρουσία του θά σας ἦτο χρησιμωτάτη, διὰ τὴν ἐπιχείρησιν, τὴν ὁποίαν σχεδιάζετε, παρετήρησα.

— Βεβαίως, κύριε Ζώρλιγκ, ἀπήντησεν ὁ Λὰν Γκύ... Ὁ Γκλὰς ἠξεύρει ποῦ εὑρίσκονται τώρα οἱ ναυαγοὶ τῆς Ἰάνας;

— Τοῦ το εἶπα, κύριε πλοίαρχε, καθὼς καὶ ὅλα, ὅσα εἶσθε ἀποφασισμένος νὰ πράξετε ὑπὲρ τῆς σωτηρίας των.

[Ἕπεται συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΜΙΑ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ

Ἀγαπητοί μου,

ΗΝ 8 Ἀπριλίου συνεπληρώθησαν ἑκατὸν ἔτη ἀπὸ τῆς γεννήσεως, ἢ μᾶλλον ἀπὸ τῆς βαπτίσεως, — διότι ἡ χρονολογία τῆς πρώτης δὲν εἶνε ἀκριβῶς γνωστή, — τοῦ μεγάλου ἐθνικοῦ ποιητοῦ Διονυσίου Σολωμοῦ.

Ἡ ἡμέρα αὐτὴ ἐπρόκειτο νὰ ἑορτασθῇ ἐπισημότατα. Ἐπιτροπή, ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις ἐγκριτοτέρων συγγραφέων καὶ ποιητῶν, εἶχεν ἀποφασίσῃ νὰνεγείρῃ διὰ πανελληνίου ἐράνου τὴν προτομὴν τοῦ Σολωμοῦ, νὰ κάμῃ νέαν ἔκδοσιν τῶν ἔργων του, νὰ δώσῃ σειρὰν ἑορτῶν φιλολογικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν. Καὶ εἰς τὴν Ζάκυνθον, τὴν ἰδιαιτέραν πατρίδα τοῦ ποιητοῦ, ἐπρόκειτο ἐπίσης νὰ ἑορτασθῇ πανδήμως ἡ ἑκατονταετηρίς. Ἀλλ' αἱ ἐθνικαὶ περιστάσεις ἐματαίωσαν τὰ ὡραῖα ταῦτα σχέδια, καὶ ὁ ἐπίσημος πανηγυρισμὸς τῆς ἐνδόξου ἡμέρας, ἡ ὁποία ἐχάρισεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸν μέγιστον τῶν ποιητῶν της, ἀνεβλήθη ἐπ' ἀορίστῳ.

Ἀλλὰ τοῦτο δὲν μας ἐμποδίζει νὰ τὴν ἑορτάσωμεν ἀνεπισήμως καὶ ἰδιαιτέρως. Ἀρκεῖ νὰ ἐνθυμηθῶμεν, ὅτι αὐτὰς τὰς ἡμέρας συνεπληρώθη ἡ Ἑκατονταετηρίς, ἀρκεῖ νὰ ἐπωφεληθῶμεν τῆς εὐκαιρίας διὰ νὰ γνωρίσωμεν ὀλίγον τὸν ποιητὴν καὶ τὸ ἔργον του, ἀρκεῖ νὰποτίσωμεν καὶ ἡμεῖς ἐνδομύχως τὸν φόρον τῆς λατρείας τὸν ὀφειλόμενον εἰς τὴν μνήμην του,—καὶ ἰδοὺ ὁ πανηγυρισμός μας ἔγινεν ἀθόρυβος καὶ σεμνὸς καὶ ἐγκάρδιος, ὅπως θά τον ἐπροτίμα ἴσως καὶ αὐτὸς ὁ Ποιητής, ὁ καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ζωὴν ἀπεχθόμενος τὰς ματαίας πομπὰς καὶ τὰς ἐπιδείξεις, ὁ σύντροφον ἔχων τὴν μετριοφροσύνην, ἡ ὁποία συνοδεύει πάντοτε τὴν ἀληθῆ ἀξίαν!

Βεβαίως δὲν ἀκούετε διὰ πρώτην φορὰν τὸ ὄνομα τοῦ Διονυσίου Σολωμοῦ. Μολονότι τὰ ἔργα του δὲν εἶνε ἀκόμη ὅσον ἔπρεπε κοινὰ καὶ διαδεδομένα, οὔτε ἡ μεγάλη των ἀξία εἰς τὸν πολὺν κόσμον γνωστή, εἶνε ἀδύνατον ὅμως νὰ μὴ γνωρίζετε τοὐλάχιστον, ὅτι ὁ Σολωμὸς εἶνε ὁ ποιητὴς τοῦ Ὕμνου εἰς τὴν Ἐλευθερίαν, αἱ δύο πρῶται στροφαὶ τοῦ ὁποίου, (ἀπὸ τὸ «Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν κόψι» ἕως τὸ «Χαῖρε, ὦ, χαῖρε, Ἐλευθεριά!») τονισμέναι ἀπὸ τὸν ἐξοχώτερον τῶν ἑλλήνων μουσικῶν, ἀπὸ τὸν κερκυραῖον Νικόλαον Μάντζαρον, ἀποτελοῦν ἤδη τὸν ἐπίσημον ἐθνικὸν ὕμνον τῆς Ἑλλάδος καὶ φέρονται εἰς ὅλων τὰ στόματα. Ἀλλ' ὀλίγοι, τί ἴσως δέν σας ἐδόθη ἕως τώρα ἀφορμὴ νὰ μάθετε, εἶνε ἡ ἀξία τοῦ ποιήματος τούτου. Δὲν σημαίνει τίποτε, ἂν ἐτονίσθη, ἂν ἐπισημοποιήθη καὶ ἂν ψάλλεται. Τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ τὴν ἀξίαν του, οὔτε εἶνε γνώρισμα αὐτῆς. Ὑπάρχουν καὶ πολλὰ ἄλλα ποιήματα, τὰ ὁποῖα εἶνε ἐπίσης τονισμένα καὶ ἐπίσης γνωστὰ καὶ δημοτικά. Ἀλλὰ κανέν, κανὲν ἐξ αὐτῶν δὲν ἔχει τὴν ἀξίαν τοῦ Ὕμνου εἰς τὴν Ἐλευθερίαν. Ὁ Ὕμνος οὗτος δὲν εἶνε μόνον τὸ ἀνώτερον ποιητικὸν ἔργον τῆς ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος, ἀλλὰ εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ εἴπῃ, ὅτι ἀποτελεῖ συνέχειαν τῶν ἀθανάτων ἐκείνων ἔργων, διὰ τῶν ὁποίων ἐδόξασαν διὰ παντὸς τὴν πατρίδα μας οἱ ἀρχαῖοι αὐτῆς ποιηταὶ καὶ καλλιτέχναι. Εἰς τὴν παγκόσμιον φιλολογίαν ὁ Ὕμνος τοῦ Σολωμοῦ κατέχει ἐπιφανῆ θέσιν, καὶ μεταφρασθεὶς εἰς πολλὰς εὐρωπαϊκὰς γλώσσας, ἐθαυμάσθη ὑπὸ μεγίστων ποιητῶν καὶ κριτικῶν. «Εἰς κανὲν Ἔθνος, καὶ εἰς καμμίαν ἐποχήν, ἡ Ἐλευθερία δὲν εὗρεν ἀξιώτερον ψάλτην!» εἶπε περὶ τοῦ Ὕμνου ὁ πολὺς ἱστορικὸς Σπυρίδων Τρικούπης· καὶ τὴν γνώμην ταύτην ἐφάνησαν συμμεριζόμενοι οἱ ἐπιφανέστεροι ἄνδρες τῆς ἐποχῆς, Ἕλληνες καὶ ξένοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ αὐτὸς ὁ μέγας Γκαῖτε.

Οὕτως ἔπρεπε νὰ εἶνε! Κανεὶς δὲν ἠγάπησε τὴν Ἐλευθερίαν περισσότερον ἀπὸ τὸν Ἕλληνα, κανεὶς δὲν ἠγωνίσθη, κανεὶς δὲν ὑπέστη τόσας θυσίας ὑπὲρ αὐτῆς. Ἕλλην λοιπὸν ἔπρεπε νὰ εἶνε καὶ ὁ ποιητής, ὁ ὁποῖος θά την ἔψαλλε καλλίτερα ἀπὸ ὅλους τοὺς ποιητὰς τοῦ κόσμου. Μέγας ποιητὴς εἶνε ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος αἰσθάνεται βαθύτερον ὅ,τι αἰσθάνονται οἱ περὶ αὐτὸν ἄνθρωποι, καὶ ὁ ὁποῖος τὰ ἐκφράζει κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ὁ ἀναγινώσκων τὸ ποίημά του, νὰ εὑρίσκῃ εἰς αὐτὸ τὴν ἠχὼ τῶν αἰσθημάτων του, τὴν ἰδίαν του ψυχήν. Ὁ Σολωμὸς εἶχεν ἐκ φύσεως τὴν μεγάλην ταύτην δύναμιν. Ἀλλὰ τὸν ἀνέδειξεν ἀκόμη περισσότερον ἡ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ἔζησεν. Ἦτο ἡ ἐνδοξος ἐκείνη ἐποχή, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ Ἕλληνες ἀνεφλέχθησαν ἀπὸ τόσην ἀγάπην πρὸς τὴν Ἐλευθερίαν, ὥστε κατέπληξαν καὶ πάλιν τὸν κόσμον μὲ τὰ ἡρωϊκά των κατορθώματα καὶ ἔστησαν τρόπαια ἐφάμιλλα τῶν Σαλαμίνων καὶ τῶν Μαραθώνων. Οἱ ἀγῶνες οὗτοι ἐνέπνευσαν εἰς τὸν Σολωμὸν τὸν Ὕμνον. Ἀπήχησε διὰ τῶν στίχων του τὸ αἴσθημα, τὸ ὁποῖον ἐβασίλευε τότε: τὴν πρὸς τὴν Ἐλευθερίαν ἀγάπην· οἱ τόνοι τῆς θείας του λύρας συνώδευσαν ὡς ἐπινίκεια τὸν ἀλαλαγμὸν τοῦ πολέμου· καὶ ὅσην ἀρετὴν ἔδειξαν οἱ πολεμισταί, τόσην τέχνην ἔδειξε καὶ ὁ ποιητής, ὁ ὑμνήσας τοὺς ἄθλους των. Διὰ τοῦτο θὰ ζήσῃ ἀθάνατος ὅπως κ' ἐκεῖνοι· διὰ τοῦτο ὁ Ὕμνος του εἶνε ἀριστούργημα, τὸ ὁποῖον πάντοτε θὰ θαυμάζεται· διὰ τοῦτο ὁ Σολωμὸς ἀνεδείχθη ὄχι μόνον ὁ μέγιστος, ἀλλὰ καὶ ὁ κατ' ἐξοχὴν ἐθνικὸς ποιητὴς τῆς Ἑλλάδος.

Ἀλλ' εἰς μίαν μόνον ἐπιστολὴν δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ σας εἴπω, ὅσα πρέπει νὰ μάθετε περὶ τοῦ Σολωμοῦ. Σᾶς ἀφίνω λοιπὸν πρὶν ἐξαντλήσω τὸ θέμα, μὲ τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι θὰ ἐπανέλθω τὴν προσεχῆ φοράν.

Σᾶς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΚΥΡ-ΜΑΤΟΚΛΕΙΣΤΗΣ

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 110].

Πέμπτη.

«Πρόσεξε καλά», εἶπεν ὁ Ματοκλείστης «ἀλλὰ μὴ φοβᾶσαι καθόλου ! Νά, κύτταξε ἕνα μικρὸ ποντικάκι!» Καὶ ἄνοιξε τὸ χέρι του καὶ του ἔδειξε ἕνα κομψὸ ζῷον. «Θέλει νά σε προσκαλέσῃ στὸν γάμο αὐτὴ τὴ νύχτα, εἶνε ἐδῶ δύο ποντικάκια, τὰ ὁποῖα θέλουν νὰ ἔλθουν εἰς γάμον. Κατοικοῦν κάτω ἀπὸ τὸ πάτωμα, στῆς μαμμᾶς τὸν μπουφέ· φαίνεται νά εἶνε ὡραῖα 'ς αὐτὸ τὸ μέρος!»

«Καὶ πῶς θὰ μπορέσω νὰ περάσω ἀπὸ τὴν τρυπίτσα τους εἰς τὸ πάτωμα;» ἐρώτησε ὁ Παυλάκης.

«Αὐτὴ εἶνε δική μου δουλειὰ» ἀποκρίθηκε ὁ Ματοκλείστης, «θὰ γίνῃς μικρὸς-μικρός!» καὶ τί παράξενο! τὸν ἄγγιξε μὲ τὴ μαγικὴ πιτσιλήθρα, καὶ ἀμέσως ἐζάρωσε, ἐζάρωσε, καὶ 'στὸ τέλος δὲν ἦταν μεγαλήτερος ἀπὸ ἕνα δάκτυλο. «Δανείσου τώρα τὰ φορέματα τοῦ μολυβένιου στρατιώτου, θά σου ἔρχωνται τώρα 'στὴν συναναστροφή, βλέπεις, κάνει μεγάλη ἐντύπωσι ἡ στρατιωτικὴ στολή!»

«Πολὺ καλά!» εἶπεν ὁ Παυλάκης καὶ ἀμέσως εὐρέθηκε ντυμένος 'σὰν τὸν κομψότερο στρατιώτη.

«Παρακαλῶ, καθήσετε 'στὴ δακτυλήθρα τῆς μαμμᾶς σας, καὶ θὰ λάβω τὴν τιμὴ νά σας τραβήξω» τοῦ εἶπεν ἡ ποντικίνα.

«Ὤ, καλὲ τί λέτε, σεῖς μόνη σας, δεσποινίς; ἐφώναξεν ὁ Παυλάκης· ἐκάθησεν ὅμως εἰς τὴν δακτυλήθραν, καὶ ἔτσι ἐπῆγαν εἰς τὸν ποντικόγαμο.

Πρῶτα-πρῶτα ἐπέρασαν ἀπὸ ἕνα μικρὸ πέρασμα κάτω ἀπὸ τὸ πάτωμα, ποῦ ἦταν ἀρκετὰ 'ψηλὸ γιὰ τὴ δακτυλήθρα.

«Δὲν βγαίνει ὡραία μυρωδιὰ ἐδῶ ;» ἐρώτησε ὁ ποντικός. «Τὸ πέρασμα ὅλο εἶνε ἀλειμμένο μὲ ξύγγι. Λεπτότερη μυρωδιὰ δὲν γίνεται !»

Ἐμπῆκαν τέλος 'στὴ σάλα τοῦ γάμου· δεξιὰ ἐστέκουνταν αἱ δεσποινίδες ποντικίνες καὶ ἐψιθύριζαν καὶ κρυφομιλοῦσαν, σὰν τὲς καλλίτερες φίλες. Ἀριστερὰ ἔστεκαν οἱ καβαλιέροι ποντικοὶ καὶ ἔστριβαν τὸ μουστάκι τους.

Στὴ μέση ἔστεκε τὸ νυφικὸ ζευγάρι μέσα 'ς ἕνα σκαμμένο φλοῦδι τυριοῦ.

Ὁλοένα περισσότεροι προσκεκλημένοι ἔφθαναν, ὥστε ἐκόντευαν πλέον νὰ πατῇ ὁ ἕνας ποντικὸς τὸν ἄλλον· καὶ τὸ νέον ἀνδρόγυνον ἐστάθηκε 'στὴ μέση τῆς πόρτας, γιὰ νὰ μὴν ἀφήσῃ κανένα πλέον οὔτε νὰ μπῇ, οὔτε νὰ βγῇ.

Καὶ ἡ σάλα ἦτο ἀλειμμένη μὲ ξύγγι, αὐτὸς ἦταν ὅλος ὁ στολισμός. Ἀλλὰ γιὰ ὕστερα ἔφεραν ἕνα μπιζέλι, ὅπου ἕνας ποντικὸς τῆς οἰκογενείας εἶχε χαράξῃ μὲ δαγκωματιὲς τὸ ὄνομα τοῦ ἀνδρογύνου, μόνο τὰ πρῶτα γράμματα δηλαδή, ὁπωσδήποτε ὅμως ἦταν κάτι τι ἔκτακτο.

Ὅλοι οἱ ποντικοὶ εἶπαν, ὅτι ὁ γάμος ἦταν πρωτοφανὴς καὶ ἡ διασκέδασις ὡραιοτάτη.

Τέλος πάντων ἐγύρισε πάλι ὁ Παυλάκης 'στὸ σπίτι του. Ἡ ἀλήθεια εἶνε, ὅτι εἶχεν ἐπισκεφθῇ μίαν καθὼς πρέπει κοινωνίαν, εἶχεν ὅμως ἀναγκασθῇ νὰ σκύψῃ καὶ νὰ συρθῇ, νὰ γίνῃ μικρὸς-μικρὸς καὶ νὰ βάλῃ μάλιστα καὶ τὴ στολὴ τοῦ μολυβένιου στρατιώτου. . .

(Ἕπεται συνέχεια.)

(Ἐκ τῶν τοῦ *Ἀνδερσεν*).

N. I. X.

ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΙ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

Ὁ καλός, παιδάκι μου, Θεός μας
Ἔχει 'στὴν καρδιὰ τοῦ καθενός μας
Ἕνα λουλουδάκι φυτεμένο·
Μαγικὸ καὶ σπάνιο λουλουδάκι,
Ποὖχει μυρωδιά, μὰ καὶ φαρμάκι,
Καὶ τὰ δυὸ 'στὰ φύλλα του κρυμμένα.

Ἂν μ' ἀγάπῃ πάντα τὸ φροντίζῃς,
Τὰ μικρὰ τὰ φύλλα του ἂν ποτίζῃς
Μ' αἷμα, μὲ ἰδρῶτα, μὲ θυσία,
Τότε δροσερὸ προκόβει, ἀνθίζει
Κι' ὅλη τὴν καρδιά μας τὴν γεμίζει
Μὲ μιὰ μυρωδιὰ οὐράνια, θεία

Μ' ἂν καὶ λίγο μόνο τ' ἀμελήσῃς
Μόνο μιὰ στιγμὴ δὲν το ποτίσῃς,
Γέρνει τότε κίτρινο καὶ κλαίει,
Κεῖ πικρὸ φαρμάκι τότε στάζει
Κι' ὅλη τὴν καρδιά μας τὴν σπαράζει
Καὶ βαθειὰ τὰ σπλάχνα της τὰ καίει

Ἔ, αὐτὸ τὸ οὐράνιο λουλουδάκι
Λέγεται Σ υ ν ε ί δ η σ ι ς, παιδάκι !

N. I. ΧΑΤΖΙΔΑΚΗΣ

ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ

ΡΟΒΙΝΣΩΝΕΣ ΤΟΥ ΒΡΑΧΟΥ

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 107)

Ὕστερα ἤρχισε νά το κτυπᾷ εἰς τὸ κεφάλι. Καὶ ἅμα εἶδε ὅτι ἐζκλίσθη καὶ ἔμεινε πλέον ἀκίνητον, τὸ ἐσήκωσε μὲ τὸ ραβδί της καὶ το ἐσφενδόνισε πρὸς τὸ μέρος τῆς κλίμακος.

Ὁ Γιαννάκης, ὁ ὁποῖος παρηκολούθει μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον τὰ κινήματα τῆς ἀδελφῆς του, δὲν ἐπρόφθασε νὰ φυλαχθῇ, καὶ ὁ γόγγυρος ἔπεσεν ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους του. Τότε ἤρχισε νὰ φωνάζῃ δυνατά :

— Ἔλα ! ἔλα ! Μηλιά ! θά με φάῃ ! βοήθεια ! . .

Ἡ Μηλιὰ ἔτρεξε νά τον ἐλευθερώσῃ καὶ πρὸ πάντων νά τον κάμῃ νὰ σιωπήσῃ.

— Ἂν ἄκουσαν τὲς φωνές σου, Γιαννάκη , εἴμεθα χαμένοι ! Δέν σου εἶπα ὅτι οἱ χωρικοὶ τώρα θὰ ἔρχωνται ὅλῳ πρὸς τὰ ἐδῶ ;.. Σώπα νάκούσωμε μήπως μᾶς μιλήσῃ κανένας !

Ἐστάθησαν νάκούσουν προσεκτικοί. Ἀλλὰ φωνὴ ἀνθρώπου δὲν ἠκούσθη. Μόνον ὁ θόρυβος τοῦ ἀνέμου καὶ τῶν κυμάτων διέκοπτε τὴν σιωπὴν τῆς παραλίας.

Ὁ γόγγυρος εἶχε ψοφήσῃ καὶ ἡ Μηλιά, ὑπερήφανη διὰ τὸ κατόρθωμά της, ἄπλωσε τὰ χέρια της καὶ τον ἐμέτρησε.

— Εἶνε πειὸ μακρὺς ἀπὸ μένα, εἶπε πρὸς τὸν Γιαννάκην, ὁ ὁποῖος ἀκόμη δὲν εἶχε συνέλθῃ ἀπὸ τὸν φόβον του.

— Νὰ χαθῇ τὸ παληόφειδο πού με ἐτρόμαξε ἔτσι ! Οὔτε νά το βλέπω δὲν θέλω.

— Ἀλλ' αὐτὸ βέβαια δὲν θά σ' ἐμποδίσῃ νά το φᾷς μὲ τὴ μεγαλήτερη ὄρεξι !

— Ὄχι ! ὄχι ! Εἶνε τόσῳ ἄσχημο ! Καὶ φαντάζομαι τί ἄσχημη γεῦσι πού θα ἔχῃ.

— Αὐτὸ θά το ἰδοῦμε... Καὶ ὁ γλάρος θὰ φάγῃ ἀπὸ αὐτό.

— Ἀλήθεια, ποῦ εἶνε ὁ γλάρος μας; ἠρώτησεν ὁ Γιαννάκης.

— Ὅπου νὰ εἶνε, θὰ ἔλθῃ τώρα.

Ἡ Μηλιὰ ἔκοψε τὰ σπάραχνα τοῦ μεγάλου γόγγυρου, καθὼς καὶ τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς του, καὶ τα ἔρριψε. Εὐθὺς τότε ἐπαρουσιάσθη ὁ λάρος, ἐπροχώρησε κολυμβῶν ἀπὸ τὴν τρύπαν τοῦ βράχου, ὅπου ἦτο κρυμμένος, διεμέλισε τὰ κομμάτια τοῦ ψαριοῦ μὲ τὸ ράμφος του καὶ τα κατεβρόχθισε μὲ μεγάλην εὐχαρίστησιν.

— Βλέπεις πῶς του ἀρέσει, Γιαννάκη ; εἶπεν ἡ Μηλιά. Ἔτσι θά σου ἀρέσῃ καὶ σένα, σοῦ το ὑπόσχομαι !

Ἐνῷ τὰ παιδιὰ συνωμίλουν τοιουτοτρόπως, ἡ θάλασσα ἐξηκολούθει νὰποσύρεται.

— Εἰς τὸ καλό, κυρία θάλασσα ! εἶπεν ὁ μικρὸς γελῶν. Ὅταν θὰ γυρίσῃς, σὲ παρακαλῶ πολὺ νά μας φέρῃς κάτι τί... Θά μας κάμῃς μεγάλην χάριν, κυρία θάλασσα ! Ἄ, δὲν ἠξεύρεις τί εὔμορφο πρᾶγμα που εἶνε νάνοίγῃ κανεὶς κουτιὰ καὶ σακκιὰ γεμάτα. . .

— Μοῦ φαίνεται ὅτι θὰ ἔχῃ καὶ ἄλλα ψάρια 'στὴν καλαμωτή, εἶπεν ἡ Μηλιά. Νά, τώρα σὲ λιγάκι θὰ φύγῃ ὅλο τὸ νερὸ καὶ θὰ ἰδοῦμε. Ὁ γλάρος πλησιάζει ... καλὸ σημάδι αὐτό. Στοιχηματίζω πως δέν μας φοβᾶται πειὰ καί πως θὰ ἔλθῃ νά μας γυρέψῃ τὸ μερδικό του. Ἂν ἠμπορούσαμε νά τον πιάσουμε, θά του ἔδενα τὴ σπασμένη του φτερούγα... ἔτσι θὰ ἐγιατρεύετο πειὸ γρήγορα καὶ δὲν θὰ ἐσύρετο κατὰ γῆς. Κύτταξέ τον ἐκεῖ, πῶς τρέχει 'στὴν καλαμωτὴ καὶ πῶς κτυπᾷ μὲ τὴ μύτη του !.. Καλὲ τί νὰ τρώγῃ ; Ἄ, γαρίδες ! . . . νά τες ! Τῆς βλέπεις πῶς πηδοῦν ; . . . Πᾶμε γρήγορα ! γιατί αὐτὸς ὁ λαίμαργος δὲν θά μας ἀφήσῃ τίποτα !

Ἡ Μηλιὰ κατέβη καὶ ἐπροχώρησε πρὸς τὴν καλαμωτήν. Ὑπῆρχον ἐκεῖ πλῆθος γαρίδες καὶ κάτι μεγάλοι καρκῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἔφευγαν, περιπατοῦντες λοξὰ μὲ πολὺ κωμικὸν τρόπον.

— Ἔλα, Γιαννάκη, φέρε τώρα τὸ σακκί, νά τα μαζέψουμε ! Τί πλῆθος ! Δόξα σοι ὁ Θεός ! Βέβαια δὲν θὰ πεθάνουμε τῆς πείνας αὐτὲς τὲς ἡμέρες ! Ὦ ! νὰ καὶ μιὰ μεγάλη γλῶσσα ! νὰ καὶ ἕνα ὡραῖο λυθρίνι ! Τί καλά !

Ἐνῷ ἔρριπτον τὰ ψάρια καὶ τὴς γαρίδες εἰς τὸν σάκκον, τὰ παιδιὰ εἶδαν τὸν λάρον, ὁ ὁποῖος ἔτρεξε καὶ ἐκρύφθη εἰς μίαν τρύπαν πλησίον τοῦ βράχου. Οὔτε ἡ Μηλιὰ οὔτε ὁ Γιαννάκης δέν την εἶχαν παρατηρήσῃ, διότι μερικαὶ πέτραι ἐσκέπαζαν κάπως τὸ μέρος ἐκεῖνο. Ἔπειτα ἡ τρύπα ἦτο πολὺ σκοτεινή, ὥστε δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ εἰσέλθουν τὰ παιδιά.

— Τί γυρεύει ὁ γλάρος μέσα 'ς ἐκείνη τὴ μικρούτσικη σπηλιά ; ἠρώτησεν ὁ Γιαννάκης.

— Στάσου· θὰ σηκώσω τὸ μανίκι μου καὶ θὰ χώσω τὸ χέρι μου γιὰ νὰ ἰδῶ τί εἶνε, εἶπεν ἡ Μηλιά.

Ἔχωσε τότε εἰς τὴν τρύπαν ὅλον της σχεδὸν τὸ χέρι· καὶ το ἀπέσυρε πάλιν γεμάτον γαρίδες.

— Κι' ἄλλες γαρίδες ! ἐφώναξε περιχαρής. Καὶ αὐτὲς εἶνε ἀκόμη ὡραιότερες !

Ὁ Γιαννάκης ἤνοιξε τὸν σάκκον καὶ τας ἔρριψε μέσα.

Ἀλλὰ καθὼς ἡ Μηλιὰ ἔχωσε πάλιν τὸ χέρι της, καὶ τώρα ἀκόμη βαθύτερα μέσα εἰς τὴν τρύπαν, ἠσθάνθη ἐξαφνα, εἰς τὴν ἄκρη-ἄκρη τοῦ δακτύλου της, ἕνα πρᾶγμα τὸ ὁποῖον μόλις τὸ ἐσάλευε ὀλίγον, καὶ τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο σκεπασμένον ἀπὸ ἄμμον... Ἦτο ἀδύνατον νά το πιάσῃ ... δὲν ἔφθανε ... ἔπειτα, τί ἄσχημη μυρωδιά που ἔβγαινεν ἀπὸ τὴν τρύπαν ! . . Πρέπει νὰ ὑπῆρχον ἐκεῖ μέσα σάπια ψάρια, καὶ αὐτὸ ἐξηγοῦσε τὸ πλῆθος τῶν καλοθρεμμένων ἐκείνων γαρίδων· διότι, ξεύρετε, αἱ δεσποινίδες αὐταὶ δὲν εἶνε διόλου ἀκατάδεκτοι καὶ μὲ μεγάλην των εὐχαρίστησιν τρώγουν τὰ βρωμερὰ ψάρια... Τὰ παιδιὰ ἦσαν πολὺ περίεργα νὰ ἴδουν τί ὑπῆρχε μέσα εἰς τὴν φυσικὴν ἐκείνην κρύπτην.

— Μηλιά, δεῖξέ μου λοιπὸν τί ἔπιασες ! ἔλεγεν ὁ Γιαννάκης.

— Δὲν ἔπιασα τίποτε ... δὲν μπορῶ νά το πιάσω !

Καὶ ἡ Μηλιὰ ἔχωσε τόσῳ βαθειὰ τὸ χέρι της, ὥστε τὸ μάγουλό της ἐκόλλησε πλέον ἐπάνω εἰς τὸν βράχον. Περισσότερον δὲν ἔφθανε.

— Μὰ τί σου φαίνεται νὰ εἶνε ;

— Ξεύρω κ' ἐγώ ; Ἕνα πρᾶγμα σκληρό.

— Μήπως εἶνε κανένας ἀστακός ;

— Ἄ, μπᾶ ! σὰν κουτὶ φαίνεται.

— Κουτί ; ! Τί λές ! Γιὰ πιάσε το λοιπόν !

— Ἀδύνατον ! Μόνον μὲ τὴν ἄκρη τῶν δακτύλων μου τὸ φθάνω. . .

— Πῶς θὰ κάμουμε λοιπόν ; Δὲν μποροῦμε νά το ἀφήσουμε ἔτσι.

— Ἐγὼ δὲν μπορῶ πειά. Νά, μοῦ ἐπόνεσε ὁ ὦμός μου... Ἀλλὰ δὲν εἶνε φόβος νά μας φύγῃ ἀπὸ ἐδῶ μέσα. Ἔχουμε καιρὸ νὰ σκεφθοῦμε μὲ τί τρόπο θά το πιάσουμε.

Ὁ Γιαννάκης ἐπῆρε τὴν ἀπόφασίν του, ὅτι δὲν θὰ ἔβλεπε ἐκείνην τὴν ἡμέραν τὸ κουτί, καὶ ὁ ναῦς του ἐδέθη ἀλλοῦ. Ἔπαιξε, ἐπῆδησε, ἐκυνήγησε τὴν ἀδελφήν του, καὶ ἀφ' οὗ ἐκουράσθη ἀρκετά, ἀνέβη εἰς τὸ σπήλαιον μὲ τὴν Μηλιάν, ἡ ὁποία θὰ ἐμαγείρευε διὰ τὸ βράδυ, ἐνῷ ἐκεῖνος θὰ ἐδιάβαζε τὸ μάθημά του.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἐξύπνησαν μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ εὕρισκαν πολλὰ καὶ διάφορα πράγματα—ὥρα τῆς θαλάσσης,—καὶ πρὸ πάντων ὅτι θὰ κατόρθωναν νὰ βγάλουν ἀπὸ τὴν τρύπαν τὸ μυστηριῶδες ἐκεῖνο πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον τοὺς εἶχε βάλῃ εἰς μεγάλην περιέργειαν.

Μόλις ἐπρόβαλαν εἰς τὸν ἐξώστην, εἶδαν ἕνα μικρὸ βαρελάκι ἐπάνω εἰς ἕνα ωρὸν ἀπὸ φύκη.

— Κι' ἄλλο εὕρημα, Μηλιά ! εἶπεν ὁ Γιαννάκης. Βλέπω, ὅτι, μὲ ὅλες μας τὲς δυστυχίες, ἔχουμε ἀκόμη τύχη !..

— Ἔχε χάρι 'στὸ πλοῖο πού ἐναυάγησε ! εἶπεν ἡ Μηλιά. Ἦτον ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ μικρούτσικα καὶ εὔμορφα βαποράκια τῶν πλουσίων, ὅπου ἐβλέπαμε συχνὰ νὰ περνοῦν, ὅταν ἐψαρεύαμε μὲ τὸν πατέρα ... Τί καθαρά, τί κομψὰ που ἦταν ! ὅλῳ κυρίες καὶ καλοφορεμένα παιδάκια ἐσεργιάνιζαν 'ς τὸ κατάστρωμα...

(Ἕπεται συνέχεια)

Κατὰ τὸ γαλλικὸν τῆς *Α. Zevtevδραίη*

ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

Ψηλὰ 'στὸν λόγγο μιὰν αὐγή, κοντὰ 'ς τὸ κρυονέρι
ἑπτὰ-ὀκτὼ βοσκόπουλα, ποῦ πάντα μονιασμένα
καὶ 'σὰν ἀδέλφια 'ζούσανε 'ς τῆς ἐξοχῆς τὰ μέρη,
ἀνταμωθῆκαν γελαστὰ κι' ἀνθοστεφανωμένα.

Καὶ λέει τὸ μεγαλήτερο : Παιδιά, καλή σας μέρα !
Ἰδέτε πῶς χοροπηδοῦν τ' ἀρνιά μας 'ς τῆς ραχούλαις,
πῶς 'πρασινίσαν τὰ βουνὰ κ' οἱ κάμποι πέρα-πέρα
καὶ ἀνθίσανε ἡ μυγδαλιαὶς καὶ 'μοιάζουν 'σὰν νυφούλαις.

Ἀκοῦστε πῶς ἡ ρεμματιὰ 'ς τὴς καλαμιαὶς βοΐζει
κι' ὁ μαῦρος πετροκότσυφος 'ς τὰ δάση πῶς σφυρίζει
καὶ τὸ ἀηδόνι 'ντροπαλὸ 'ς τοῦ πεύκου τὸ κλωνάρι
πῶς χαιρετάει τὴν ἀνοιξι, πῶς κελαϊδεῖ μὲ χάρι.

Κ' ἐκεῖ 'ς τοῦ μύλου τὴ σκεπή, κ' ἐκεῖ 'στὴ στάνη κάτου
τὸ χελιδόνι ἴδετε το πῶς πλέκει τὴ φωλιά του !
Ὁ κόσμος ἀναστήνεται ! ὦ φίλοι, ἂς φιληθοῦμε !
κ' ἐλᾶτε νὰ χορέψουμε κ' ἐλᾶτε νὰ χαροῦμε.

Καὶ χέρι - χέρι πιάνουνται κι' ἀρχίζουν νὰ χορεύουν
καὶ τὰ φιλοῦν οἱ ζέφυροι κ' ἡ αὔραις τὰ χαϊδεύουν
καὶ χύνει μόσχους κ' εὐωδιὲς κάθε ἀγριο λουλούδι,
ὅταν 'τραγούδησαν αὐτὸ τὸ χαρωπὸ τραγούδι :

» Καλῶς το τὸ χρυσόφτερο καὶ ὡραῖο περιστέρι,
» ποῦ ὁλόφωτο τὸ ποθητὸ μᾶς φέρνει καλοκαῖρι.
» Καλῶς τον τὸν Ἀπρίλη μας τὸν ζηλεμένο μῆνα,
» ποῦ ὅπου πατεῖ φυτρώνουνε τριαντάφυλλα καὶ κρῖνα»

Ι. Π. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

ΑΙ ΞΕΝΑΙ ΓΛΩΣΣΑΙ ΚΑΙ Η ΙΔΙΚΗ ΜΑΣ

Δὲν θ' ἀποταθῶ πρὸς ὅσους τυχὸν ἀνήκουν εἰς τὴν τάξιν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι περιφρονοῦσι τὴν γλῶσσάν μας, ἵνα τοὺς μεταπείσω αὐτοὺς ἡ ματαιότης τῆς ἐπιδείξεως· καὶ ὁ πιθηκισμὸς δὲν τους ἀφίνει νὰ σκεφθοῦν κἄν. Ἀποτείνομαι ὅμως πρὸς τοὺς μὴ προκατειλημμένους, πρὸς τοὺς ὁμιλοῦντας ἑλληνικά, ὅπως ἐγώ, καὶ τοὺς παρακαλῶ νὰ κρίνωμεν μαζὶ τὴν Ἑλληνικὴν αὐτὴν γλῶσσαν ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς εὐρωπαϊκάς. Ἂν τυχὸν τὴν εὕρωμεν πτωχὴν καὶ ἀσήμαντον ἐνώπιον ἐκείνων, παραδέχομαι προθύμως νἀναγνωρίσω τὴν πλάνην μου καὶ νὰ ὁμιλῶ τοῦ λοιποῦ μόνον γαλλικά. Ὀρθὸν ὅμως εἶνε νομίζω, πρὶν τὴν καταδικάσωμεν, νὰ ἀκούσωμεν καὶ νὰ κρίνωμεν. Βλέπετε ὅτι δὲν θέλω νὰ στηριχθῶ εἰς τὸ ἐπιχείρημα, ὅτι αὐτή, καλὴ-κακή, εἶνε ἡ γλῶσσα ΜΑΣ, αὐτὴ εἶνε ἡ γλῶσσα, τὴν ὁποίαν ἐμάθομεν ἀπὸ τὴν μητέρα μας, τὴν ὁποίαν ὁμιλοῦν οἱ γονεῖς καὶ οἱ συγγενεῖς μας, καὶ ὅτι ἑπομένως καθήκον ἔχομεν νὰ τὴν ὁμιλῶμεν. Ὄχι, θὰ κρίνω τὴν γλῶσσαν αὐτὴν ὡς ξένος, ὡς ψυχρὸς δικαστής.

Ἂς ἴδωμεν πρῶτον, τί ἐλαττώματα ἔχει ἡ γλῶσσα αὐτή· μήπως εἶνε πτωχή; Βεβαίως ὄχι, ἀφοῦ δυνάμεθα νὰ ἐκφράσωμεν πᾶν νόημα καὶ πᾶσαν ἰδέαν καὶ πᾶν ἀντικείμενον δι' αὐτῆς.

Μήπως εἶνε κακόηχος; δὲν τὸ πιστεύω· οἱ ξένοι αὐτοὶ τὴν εὑρίσκουν μελῳδικωτάτην. Καὶ πραγματικῶς, κακόηχος εἶνε γλῶσσά τις, ὅταν αἱ λέξεις της ἔχουν πολλὰ καὶ δυσπρόφερτα σύμφωνα ἡνωμένα, ἢ πολλὰ ἀλλεπάλληλα φωνήεντα ἢ τοιοῦτό τι· (τοιαῦται εἶνε ἡ γερμανικὴ καὶ ἡ ρωσσική)· ἀλλ' ἡ ἑλληνική, δόξα τῷ Θεῷ δὲν ἔχει τὸ ἐλάττωμα τοῦτο.

Μήπως εἶνε ἀναρμοδία διὰ τὴν ποίησιν; Τοὐναντίον, ἐπειδὴ αἱ λέξεις της ἔχουσι ποικιλίαν τονισμοῦ μεγάλην, ἁρμόζει λαμπρὰ εἰς τὰ ποιήματα.

Ὥστε ἐλάττωμα δὲν ἔχει κανὲν ἡ γλῶσσα αὐτή· ἄ, παρ' ὀλίγον νὰ λησμονήσω· πολλοὶ λέγουν: Καὶ τὸ πολυσχιδὲς αὐτῆς, αἱ πολλαὶ διάλεκτοι, ἡ διαφορὰ λαλουμένης καὶ γραφομένης, αὐτὰ δὲν εἶνε ἐλαττώματα; Ὅσοι τὰ λέγουν αὐτά, βεβαίως δὲν γνωρίζουν, τί συμβαίνει εἰς τὰς ἄλλας γλῶσσας. Ὅλοι οἱ Γάλλοι ὁμιλοῦν τὴν γαλλικὴν τῶν Παρισίων; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Κάθε ἐπαρχία ἔχει τὰ Patois της (διαλέκτους). Εἰς τὴν Γερμανίαν ἀκόμη χειρότερα· τὸ Plattdeutsch (ἡ χυδαία γερμανικὴ) δὲν εἶνε κἂν καταληπτὴ εἰς τοὺς ὁμιλοῦντας τὴν ὑψηλὴν Γερμανικὴν (Hochdeutsch) τῶν βιβλίων καὶ τῶν μορφωμένων. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἐπίσης, καὶ οὕτω καθεξῆς. Πᾶσα γλῶσσα ἔχει τὰς διαλέκτους της καὶ τὰς τοπικὰς καὶ κοινωνικὰς διαφοράς της. Τὸ ἔθνος ἀποτελεῖται ἀπὸ ποικίλας τάξεις ἀνθρώπων, ἐπιστήμονας, βιομηχάνους, ἐργάτας, χωρικοὺς κτλ. Δὲν εἶνε φυσικὸν καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν νὰ παρουσιάζῃ διαφοράς τινας; Πῶς εἶνε δυνατὸν ὁ ἐπιστήμων νὰ σκέπτεται καὶ νὰ ὁμιλῇ ἀπαράλλακτα ὅπως ὁ χωρικός; Ἐν τούτοις εἰς τὰς πόλεις, μεταξὺ τῶν πεπολιτισμένων ἀνθρώπων, καὶ αἱ κατώτεραι τάξεις ἀφομοιοῦνται σχεδὸν καὶ ἐπικρατεῖ μία γλῶσσα εἰς πάντας κοινή. Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ μὲ τὴν ἰδικήν μας γλῶσσαν. Ὅταν λέγω ἑλληνική, δὲν ἐννοῶ, οὔτε τὴν Ζακυνθίαν, οὔτε τὴν Κρητικήν, οὔτε τὴν Ποντικὴν διάλεκτον. Ἐννοῶ τὴν Ἑλληνικήν, ἣν ἐννοοῦν οἱ γραμματισμένοι καὶ εἰς τὴν ὁποίαν γράφει ὁ πολὺς κόσμος, καὶ ἐγὼ τώρα αὐτὴν τὴν στιγμήν.

Ὥστε καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν αὐτὴν ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα δὲν εἶνε κατωτέρα τῶν ἄλλων.

Ἐὰν τώρα κανεὶς ἐξετάσῃ τὸ πρᾶγμα κἄπως βαθύτερον, θὰ ἴδῃ, ὅτι ὄχι μόνον κατωτέρα δὲν εἶνε, ἀλλὰ καὶ μυριάκις πλουσιωτέρα· καὶ ἰδοὺ ἡ ἀπόδειξις:

Λάβετε οἱανδήποτε θέλετε εὐρωπαϊκὴν γλῶσσαν, τὴν γαλλικήν, τὴν γερμανικὴν, τὴν ἀγγλικὴν κτλ., ἀδιάφορον ποίαν, καὶ ἀφαιρέσατε ἀπὸ αὐτὴν τὰς λέξεις ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι εἶνε ἑλληνικαὶ (ἑλληνικῆς δηλ. καταγωγῆς) ἢ λατινικαί. Τί θὰ μείνῃ; θὰ κατορθώσετε πλέον νὰ γράψετε ἓν οἱονδήποτε βιβλίον, μίαν ἐφημερίδα, ἓν περιοδικὸν εἰς τὴν γλῶσσαν αὐτήν; ἀδύνατον· καὶ ἀπόδειξις, ὅτι, ἂν ἀνοίξετε τὸ τυχὸν εὐρωπαϊκὸν βιβλίον, θὰ εὕρετε τοὐλάχιστον μίαν ἢ δύο λέξεις ξένας (ἑλληνικὰς ἢ λατινικὰς) εἰς κάθε σελίδα.

Συμβαίνει τώρα τὸ ἴδιον εἰς τὴν ἑλληνικήν; καθόλου! πλὴν ἐλαχίστων τινῶν λέξεων, αἱ ὁποῖαι σημαίνουν προϊόντα ξενικῆς καταγωγῆς καὶ εἶνε διεθνεῖς τρόπον τινὰ λέξεις (καφές, σοκολάτα, κακάον κτλ.), ὅλαι αἱ ἄλλαι εἶνε ἑλληνικαί. Καὶ ὁσάκις δὲ εἶνε ἀνάγκη νὰ πλάσωμεν μίαν νέαν λέξιν, (πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον συμβαίνει, διότι οἱ ἄνθρωποι εὑρίσκουν νέα πράγματα, κάμνουν νέας ἐφευρέσεις, π. χ. τὸ τηλέφωνον κτλ.), ἔχομεν εὐτυχῶς ταμεῖον ἀνεξάντλητον τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικήν.

Λαμβάνοντες λοιπὸν τοῦτο ὑπ' ὄψιν, ὅτι πᾶσαι αἱ ἄλλαι εὐρωπαϊκαὶ γλῶσσαι ἔχουν ἀνάγκην πλήθους ξένων λέξεων, μόνον δὲ ἡ ἰδική μας εἶνε αὐτάρκης (δηλαδὴ ἐπαρκεῖ μὲ τὰς ἰδίας της λέξεις), δὲν δυνάμεθα μὲ ὑπερηφάνειαν νὰ εἴπωμεν, καὶ δικαίως, ὅτι εἶνε ἡ πλουσιωτάτη τῶν εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν;

Καὶ λοιπόν, θ' ἀντιτείνῃ τις, πρέπει νὰ περιφρονῶμεν τὰς εὐρωπαϊκὰς γλώσσας καὶ νὰ μὴ μανθάνωμεν καμμίαν; Ὁ Θεὸς φυλάξοι! Ἐγὼ δὲν εἶπα τοιοῦτό τι. Τουναντίον νομίζω, ὅτι εἶνε ἀνάγκη δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας νὰ μανθάνωμεν τοὐλάχιστον μίαν ἐκ τῶν περισσοτέρου διαδεδομένων εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν (τοιαῦται εἶνε ἡ γαλλική, ἡ ἀγγλική, ἡ γερμανικὴ καὶ ἡ ἰταλική). Καὶ δύο καὶ τρεῖς καὶ τέσσαρας καὶ περισσοτέρας γλώσσας ἂν γνωρίζῃ τις, εἶνε μέγα κέρδος· οὐδὲ τῆς ὀλιγώτερον σπουδαίας εὐρωπαϊκῆς γλώσσης (τῆς πορτογαλικῆς π. χ., ἢ τῆς δανικῆς ἢ τῆς οὐγγρικῆς) ἡ γνῶσις δὲν εἶνε ἀνωφελής· πᾶσα γλῶσσα εἶνε ἡ κλεὶς ἑνὸς πλουσίου ταμείου, διὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ ὁποίου ἑκατομμύρια ἀνθρώπων ἔχουν ἐργασθῇ ἀπὸ αἰώνων.

Ἄλλο ὅμως ἐκμάθησις ξένων γλωσσῶν καὶ ἄλλο περιφρόνησις τῆς ἰδικῆς μας.

(Ἕπεται τὸ τέλος).

ΕΛΛΗΝ ΠΟΛΥΓΑΩΣΣΟΣ

ΑΝΟΙΞΙΣ

Οἱ ἀνεμῶνες ἀνθισαν,
οἱ κάμποι λουλουδίζουν,
τῶν δένδρων τὰ ματόκλαδα
'στοὺς κλώνους πρασινίζουν,
ροδοχρυσώνεται ἡ Αὐγή

καὶ τὰ πουλάκια ἀμέτρητα
πετοῦν ζευγαρωμένα...
τὲς ξενιτιὲς ἀφίνουνε
καὶ φθάνουν κουρασμένα
'ς τὴν ἀνθοστόλιστή μας γῆ.

Ι. Γ. ΓΙΑΝΝΟΥΚΟΣ

ΘΕΙΑ ΠΡΟΝΟΙΑ

Ταξειδιώτης τις διήρχετο στενήν τινα ἀτραπὸν· δεξιὰ ὑψοῦτο σειρὰ ἀποτόμων ὀρέων, ἀριστερὰ δὲ ἔτρεχεν ὁρμητικὸς ποταμός. Αἴφνης παρατηρεῖ ἀγρίαν τίγριν κατερχομένην ἀπὸ τὰ βουνὰ καὶ διευθυνομένην κατ' ἐπάνω του. Διὰ νὰ σωθῇ ἀπ' αὐτήν, ἠτοιμάζετο νὰ πηδήσῃ εἰς τὸν ποταμόν, καὶ νὰ φύγῃ κολυμβῶν, ὅτε εἰς πελώριος κροκόδειλος ἀνεπήδησεν ἀπὸ τὸ νερόν. Ὢ δυστυχία μου! ἀνεφώνησεν ὁ ταξειδιώτης, ὁπου καὶ ἂν στραφῶ, βέβαιος θάνατός με περιμένει! Σῶσέ με, Θεέ μου! Καὶ ἀμέσως κατέπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς ἡμιθνὴς ἀπὸ τὸν φόβον. Ἡ τίγρις, ἥτις ἦτο ἤδη πολὺ πλησίον του, ἔκαμεν ἓν πήδημα καὶ ... ἔπεσεν εἰς τὰς σιαγόνας τοῦ κροκοδείλου, ὅστις ἐβυθίσθη μὲ τὴν λείαν του εἰς τὰ βάθη τοῦ ποταμοῦ!

—

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἐν ὥρᾳ μαθήματος, τὸ πάντοτε ἀπρόσεκτον Ἀρχιζιζάνιον γελᾷ.

Ὁ Διδάσκαλος: —Ἔ, τί κάμνεις αὐτοῦ;

Τὸ Ἀρχιζιζάνιον: —Προσέχω!

Ὁ Διδάσκαλος: —Λοιπόν, τί ἔλεγα τώρα;

Τὸ Ἀρχιζιζάνιον: —Νά: «τί κάμνεις αὐτοῦ;»

Βατσάλη ἀπὸ τοῦ Ἰσημερινοῦ του Κόσμου

*

Ὁ Τρομάρας: —Ξεύρεις, ἐσὺ ποῦ εἶσαι σορός, διατί αἱ χαλκομανίαι ὀνομάζονται ἔτσι;

Ὁ Σοφὸς Πιτσιρίκος: — Ναί· πρῶτον διότι ἔρχονται ἀπὸ τὴν Χάλκην· δεύτερον, διότι τὰ παιδιὰ ἔχουν μανίαν δι' αὐτάς.

Ἐστάλη ἀπὸ τοῦ Κύματος τῆς Πριγκήπου

ΑΔΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Η ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΤΥΜΠΑΝΙΣΤΟΥ
ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΩΝ ΠΤΩΧΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΛΟΥΣΙΩΝ

Ἀγαπητή μου «Διάπλασις».

Εἰπέ, σὲ παρακαλῶ, εἰς τοὺς ἐν Πειραιεῖ φίλους σου: "Οποιος δὲν θέλει δὲν μπορεῖ... Ὅποιος θέλει μὲ καρδιὰ νὰ ἐγγραφῇ συνδρομητὴς εἰς τὴν «*Διάπλασιν τῶν Παίδων*», ὅσῳ πτωχὸς καὶ ἂν εἶνε, θὰ τὸ κατορθώσῃ. Ἔχομεν πολλὰ παραδείγματα, ὅτι πτωχοὶ καὶ ἄστεγα ὀρφανὰ ἔγιναν μεγάλοι ἄνδρες, διότι εἶχον θέλησιν καὶ ἐπιμέλειαν. Προχθὲς ἀκόμη ἤκουσα νὰ διηγῆται ἕνας κύριος, ὅτι κάποιος λούστρος, ἀπὸ τοὺς ἐναθάριζε τὰ ὑποδήματά του δὲν ἤθελε νὰ τοῦ πάρῃ πεντάρα, ἀλλ' ἔβγαζε ἕνα γαλλικὸ Ἀλφαβητάριον καὶ τὸν παρεκάλει νὰ τὸν διαβάσῃ. Διὰ νὰ μὴ τὰ πολυλογῶ, ὁ λούστρος αὐτὸς κατώρθωσε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Γαλλίαν, νὰ πάρῃ δίπλωμα καὶ νὰ ἔλθῃ ἐδῶ καθηγητὴς τῆς Γαλλικῆς!

Διατί λοιπὸν καὶ ὅποιος θέλει νὰ ἐγγραφῇ συνδρομητὴς εἰς τὴν Διάπλασιν, ποῦ μεγάλως θὰ τὸν ὠφελήσῃ, νὰ μὴ κρύβῃ ἐκείνην τὴν πεντάρα ποῦ τρέχει νὰ τὴν φάγῃ κουλούρα 'στὸν κουλουρᾶ, ἢ νὰ μὴ προσέχῃ τὰ τετράδιά του καὶ τὰ βιβλία του, καὶ νὰ λέγῃ 'στὴν μητέρα του ἢ 'στὸν πατέρα του: «Μητέρα, πρῶτα κάθε τόσο ἤβγαλε λεπτὰ διὰ βιβλία, πένες καὶ χαρτιά· τώρα τὰ *προσέχω* καὶ θὰ *περάσω* πολὺν καιρόν... μὴ μοῦ δίδεις ὅσα λεπτὰ ἤθελα πρῶτα, δῶσε μου τὰ μισά..., θὰ τὰ κρύβω διὰ νὰ ἐγγραφῶ συνδρομητὴς εἰς τὴν «*Διάπλασιν τῶν Παίδων*»...» Ἂν σοῦ τὰ ζητήσω ὅλα μαζὶ 'στὸ τέλος τοῦ χρόνου, δὲν θὰ εὐκολύνεσαι, μητέρα μου, νὰ μοῦ τὰ δώσῃς καὶ θ' ἀδικήσῃς πολὺ τὸ παιδί σου, διότι ἡ Διάπλασις μᾶς μανθάνει χίλια χρήσιμα πράγματα ποῦ δὲν τὰ λένε 'στὸ σχολεῖον, μᾶς μορφώνει, μᾶς ἀναπτύσει τὸν νοῦν, μᾶς διδάσκει τὴν ἠθικήν, ποῖα εἶνε τὰ χρέη μας πρὸς τὴν θρησκείαν μας, πρὸς τὴν πατρίδα μας, πρὸς τοὺς γονεῖς μας, πρὸς τὸν πλησίον μας. Μητέρα μου, θὰ μοῦ τὰ δώσῃς λίγα λίγα αὐτὰ τὰ λεπτά, δὲν εἶνε ἔτσι; Ἔπειτα θὰ τὰ ἐξοικονομῶ ἀπ' ἀλλοῦ, διότι ἐκεῖ ποῦ θὰ τρέχω ἐδῶ κ' ἐκεῖ καὶ θὰ θέλω κάθε λίγο ροῦχα καὶ παπούτσια, θὰ καταγίνωμαι μὲ τὴν Διάπλασιν καὶ δὲν θὰ χαλοῦν τόσῳ γρήγορα.

Φίλοι Πειραιεῖς, κατόπιν ὅλων αὐτῶν ποία μητέρα εἶνε ἐκείνη ποῦ δὲν θὰ κάμῃ κἄτι περισσότερον διὰ νὰ ἐγγραφῇ τὸ παιδί της συνδρομητής, καὶ μάλιστα ἀφοῦ θὰ ἐννοήσῃ, ὅτι ἡ Διάπλασις εἶνε οἰκονομία μέσα 'στὸ σπίτι καὶ συνεπῶς πλοῦτος, ὄχι δὲ σπατάλη;

Καμμία, διότι ὅλες ἀγαποῦν τὰ παιδιά τους.

Σὲ φιλῶ, ἀγαπητὴ Διάπλασις.

Ἀρχιζιζάνιον.

Τὲν τῆς προτάσεως τοῦ *Μικροῦ Τυμπανιστοῦ* μου γράφουν ἀκόμη: ὁ *Ἀσπροποταμίτης* [ὁ ὁποῖος εἶνε τῆς γνώμης νἀρχίσῃ ἡ μεταρρύθμισις ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς ἔτους]· τὸ *Τέρι-Λέρε* (τὸ ὁποῖον δὲν βλέπει τὴν ὥραν πότε νὰ γίνῃ)· ἡ *Ἄτρια Ἀγκετάρα* (ἕτοιμη νὰ πληρώσῃ τὸ ὑπόλοιπον τῆς συνδρομῆς)· ὁ *Ἀτρόμητος Ἕλλην* (ἀντὶ τοῦ Δελτίου προτιμᾷ τὸ φυλλάδιον μὲ 16 σελίδας)· ἡ *Λύρα τοῦ Ὀρφέως* (ἐκ τῆς μακρᾶς καὶ ἐνθουσιώδους ἐπιστολῆς τη ἀποσπῶ τὰ ἑξῆς: «Ἐμπρὸς λοιπόν! ὦ ἔργα σθῶμεν καί, ἂν εἶνε ἀνάγκη, ἂς παλαίσωμεν πρὸς πᾶν ἐμπόδιον, ὅπως ἡ πρότασις γίνῃ ταχέως πρᾶξις!» καὶ πάλιν ὁ *Λούσιος* (ὁ ὁποῖος συμφωνεῖ μὲ τὴν ἐπι-πρότασιν τῆς *Μελλούσης Καλλιτέχνιδος*. τοῦ *Λεπτοῦ τῆς Ἴδης*, τοῦ *Ἕκτορος τοῦ Τροΐλου*. τοῦ *Σπασμένου Φεγγαριοῦ* κτλ., τὴν συμπληροῦσαν τὴν πρότασιν τοῦ *Μικροῦ Τυμπανιστοῦ*, λέγει δὲ ὅτι: ὁ *ἀπλοδιπλασιασμὸς* εἶνε προτιμώτερος ἀπὸ τὴν ἁπλῆν *αὔξησιν*»· ὁ *Σοφρὸς Μεσαίων* (ὑπὲρ τοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ καὶ αὐτὸς)· ὁ *Φιλοθάνατος* καὶ πολλοὶ ἄλλοι, τοὺς ὁποίους θὰ ἰδῆτε εἰς τὰ προσεχές.

Δὲν ἐνθυμοῦμαι πλέον, *Ἀσπροποταμίτη*, ποῖος ἦτο ὁ προχθὲς σοῦ, ὁ ἄλλος ἐκεῖνος *Ἀσπροποταμίτης*, τὸν ὁποῖον συνήντησες εἰς τὸν τόμον τοῦ 1881. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὰ ψευδώνυμα ἦσαν ὀλίγα καὶ δὲν ἐκρατοῦσα κατάλογαν ὅπως τώρα. Ἀλλὰ βεβαίως μετὰ παρέλευσιν 17 ἐτῶν, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ εἶνε ἀκόμη συνδρομητής μου.—Ἐχάρην διὰ τὰς τόσας νίκας τοῦ φίλου μου *Νικολάου Ῥαγκαβῆ*, εἰς τοὺς Ἀγῶνας, περὶ τῶν ὁποίων μοῦ γράφεις. *Εἰκοσιεφὰ τετράδια Μικρῶν Μυστικῶν* ἔχελάβη ἕως τώρα ὁ φίλος μου *Μικρὸς Διάβολος*. Ἄμα τὰ κάμῃ 50, θὰ βραβεύσῃ τὸ καλλίτερον μὲ βιβλία ἐκ τοῦ Γραφείου μου ἀξίας 8 δραχμῶν, τὰς ὁποίας καὶ κατέθεσεν. Ὥστε νὰ τὸ ξεύρετε ὅλοι!

Εἶνε κατενθουσιασμένος ὁ κ. Φαίδων, *Γουλιέλμε Τέλλε*. μὲ τὴν ὡραίαν ἀκροστιχίδα ποὺ τοῦ ἔκαμες. Ἀλλὰ καὶ ἡ πρὸς ἐμὲ ἐπιστολή σου τί ὡραία. Ἐχάρηκα τὴν *καρδίαν* σου, ἡ ὁποία ἔχει διαπλασθῇ καὶ *ζωγραφισθῇ* τόσαν καλά...

Πρὶν εἰσέλθῃς εἰς τὴν οἰκίαν μας,—μοῦ γράφει ἡ φίλη μου *Φωτιὰ καὶ Λαύρα*,— δίψιγον μανοτόνως τὸν βίον· τώρα ὅμως, ἀναγινώσκουσά σε, αἰσθάνομαι φαιδρόν τινα εὐχαριστησιν, ἀκόμη δὲ καὶ αὐτὰ τὰ μαθήματά μου μανθάνω γρηγορώτερα καὶ εὐκολώτερα, ὡς νὰ ἐφωτίσθην διαμιᾶς ὑπὸ ἀοράτου τινὸς θεᾶς.» Κ' ἐγὼ αὐτὸ θέλω ἴσα-ἴσα. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἑκάστου φυλλαδίου, οἱ φίλοι μου νὰ γίνωνται καλλίτεροι, νὰ αἰσθάνωνται μεγαλητέραν ὄρεξιν πρὸς ἐργασίαν, νὰ ἐλκύωνται ἰσχυρότερα πρὸς τὸ καθῆκον, πρὸς τὸ καλόν, πρὸς τὴν ἀρετήν. . . Ὦ, πόσον εἶμαι εὐτυχής, ὅταν ἀκούω ὅτι ὁ σκοπός μου ἐκπληροῦται!

Καρδία Μουσικῆς, σὲ εὐχαριστῶ πολὺ διὰ τὴν «Πάλκαν τῆς Διαπλάσεως» τὴν ὁποίαν συνέθεσες πρὸς τιμήν μου. Στεῖλέ μού την, ἂν σου εἶνε εὔκολον, διὰ νὰ γνωρίσω καὶ τὸ μουσικόν σου τάλαντον.

Νεαρὰ Καλλιτέχνις, ἀναμένω νὰ μοῦ γράψῃς τὰ κατὰ τὸ ταξείδιον. Πῶς ὁμοιάζει τὸ γράψιμόν σου μὲ τὸ γράψιμον τῆς *Καρδίας Μουσικῆς*! Μήπως ἕνα χέρι ἔγραφε καὶ τὰς δύο ἐπιστολάς;

Ἡ νέα μου φίλη *Πάντοτε Φαιδρὰ* μοῦ γράφει ὅτι μὴ ἔχουσα ἀδελφήν, θὰ ἔχῃ τώρα ἀδελφὰς πολυαρίθμους τὰς συνδρομητρίας μου. Ἂς το ἀκούσουν λοιπὸν αἱ φίλαι μου καὶ ἂς την ἀγαποῦν.

Τὸ μυθιστόρημα τοῦ Βέρν, *Ἀρχιναύαρχε Θεμιστοκλῆ*, ὀνομάζεται «Σφιγξ τῶν Πάγων» ἐξ ἑνὸς γιγαντιαίου βράχου—ἂς τον εἴπωμεν οὕτω,—ἐχόντος τὴν μορφὴν τῆς ἀρχαίας αἰγυπτιακῆς Σφιγγός, τὸν ὁποῖον ὁ Οὐίλλιαμ Γκὸ καὶ οἱ σύντροφοί του ἀπαντοῦν εἰς τὰς χώρας τοῦ νοτίου Πόλου. Ὁ βράχος οὗτος ἔχει πολὺ περίεργους καὶ θαυμαστὰς ἰδιότητας, ἀλλὰ περὶ τούτων δὲν πρέπει νὰ εἴπω τίποτε ἀπὸ τώρα... Καὶ ἡ Σφιγξ αὐτὴ τῆς χώρας τῶν Πάγων δίδει τὄνομά της εἰς ὅλον τὸ μυθιστόρημα, τὸ ὁποῖον ἴσα-ἴσα πραγματεύεται περὶ τῆς Σριγγός, δηλαδὴ περὶ τοῦ αἰνίγματος, περὶ τοῦ μυστηρίου, τὸ ὁποῖον κρύπτουν αἱ ἀπρόσιτοι καὶ ἀνεξερεύνητοι πολικαὶ χῶραι.

Δὲν ἠξεύρω νὰ σου εἴπω, *Μοῦσα τῆς Ἀστρονομίας*, ἂν ὁ *Νέος Ἡρακλῆς* ἐλησμόνησε νὰ σημειώσῃ εἰς τὸ τετράδιόν του τὴν πατρίδα του, ἢ ἂν δὲν ἠθέλησε νὰ την φανερώσῃ. Εἶνε, βλέπεις, δικαίωμά του.— Καὶ ἡ ἰδική σου μέθοδος νὰ σημειώνῃς πάντοτε τὸ ἀληθὲς σου ὄνομα εἰς τὴν ἐρώτησιν· «Τί ὄνομα θὰ ἐλαμβάνετε κτλ.» μαρτυρεῖ πολλὴν λεπτότητα πρὸς τὸν νοῦν σου, τὸν πρίγκιπα Ἀλέξανδρον Γκίκαν.

Πάντοτε λαμβάνω τὰς ἐπιστολάς σου, *Βίγλα* καὶ πάντοτε σοῦ ἀπαντῶ. Εἶμαι κατευχαριστημένη ἀπὸ τὰς ἐνεργείας σου καὶ ἀπὸ τὴν θερμήν σου ἀγάπην.

Ὀρθότατα μαντεύεις, *Πλοίαρχε Νέμε*! Αἱ ἐπιστολαὶ τῶν φίλων μου. μοὶ προξενοῦν μεγάλην τέρψιν, καὶ μάλιστα αἱ ἰδικαί σου, τὰς ὁποίας ἐπεθύμουν πλέον συχνάς. Καὶ ὅπως σὺ προσπαθεῖς, ἀφότου μ' ἐγνώρισες, ἀναβοᾷλλης τὰς ἰδιοτροπίας σου καὶ νὰ συμπληρόνῃς ἐλλείψεις αἵτινες πρὶν σε διέφευγον» οὕτω προσπαθοῦν καὶ οἱ ἄλλοι φίλοι μου, ὅσοι αἰσθάνονται ειλικρινῶς φιλίαν πρὸς ἐμέ, καὶ ἐννοοῦν ποῖος ὁ σκοπὸς τῆς φιλίας αὐτῆς.

Θὰ ὠφελήσῃς περισσότερον ἴσως τὴν πατρίδα μας, ὅπου οἱ νομικοὶ ἀφθονοῦν, *Ἥρω τοῦ Μεσαίωνος*, ἄν, κατὰ τὴν θέλησιν τῆς μητρός σου, γίνῃς ἔμπορος. Νομίζω ὅμως, ὅτι τὸ καλλίτερον εἶνε νἀκολουθήσῃς τὴν φυσικήν σου κλίσιν, τὴν ὁποίαν ἀγνοῶ.

Τί παράξενον τὸ ὄνειρον τοῦ *Κερανοῦ*! Ὁ Κὺρ Ματοκλείστης, λέγει, τοῦ ἐπῆγεν ἀπὸ τώρα τὸ διπλοῦν φυλλάδιον τῆς Ἕκτης Κυριακῆς, τὸ ὁποῖον ἀνέγνωσε μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν, εἶδε δὲ ὅτι τὸ πρῶτον βραβεῖον ἐπῆρεν ἕνας κάποιος «Λαμπερὸς Νεκρουργός»!!! Φαντασθῆτε ψευδώνυμα ποῦ ... βλέπει εἰς τὸν ὕπνον του ὁ φίλος μου *Κερανός*!

Ἐνθουσιασμὸν ἐξήγειραν μεταξὺ τῶν φίλων μου οἱ ἑλληνομαθεῖς Ἀμερικανόπαιδες, οἱ ἐκδίδοντες τὸν «Ἕῳον Ἀστέρα». Ὅλοι μοῦ γράφουν περὶ αὐτῶν· ἡ *Ναυτοπούλα* δὲν βλέπει τὴν ὥραν πότε θὰ μας γράψουν, διὰ νὰ γίνῃ συνδρομήτρια εἰς τὴν ἐφημερίδα των· ὁ *Ἄρατος τὸ ἴδιον*· ὁ δὲ *Ἀλέξανδρος Οἰκονομίδης* τοὺς ἔγραψεν ἀπ' εὐθείας ἐκτενῆ ἐπιστολὴν περὶ Διαπλάσεως καὶ Μικρῶν Μυστικῶν, τοὺς ἔστειλε δὲ καὶ ἓν τετράδιον ἄγραφον διὰ νὰ τὸ ἰδοῦν. Νὰ ἰδοῦμεν, θὰ το λάβουν; Τί χρῖμα, νὰ μὴ σημειώσουν τὴν διεύθυνσίν των!

Τὸ Ταχυδρομεῖον Σύρου μὲ εἰδοποιεῖ ὅτι ὑπάρχουσι ἐκεῖ *δύο* ἐπιστολαὶ δι' ἐμέ, μὲ *ἀνεπαρκὲς* γραμματόσημον. Οἱ ἀποστολεῖς ἂς φροντίσουν νὰ συμπληρώσουν τὸ γραμματόσημον, ἂν θέλουν νὰ τας λάβω.

Ἀπὸ 1 Μαΐου ἀρχίζει νέος Διαγωνισμὸς Πνευματικῶν *Ἀσκήσεων*. Ὅσοι λοιπὸν ἔχουν σκοπὸν νὰ λάβουν μέρος εἰς αὐτόν, ἂς σπεύσουν νὰ προμηθευθοῦν ἐγκαίρως τὸν ἀναγκαῖον Χάρτην τῶν Λύσεων, μήπως πάλιν δὲν προφθάσουν, ὅπως τὸ ἔπαθαν πολλοὶ εἰς τὸν προηγούμενον.

Ἐγκρίνουσα τὰ ψευδώνυμά των, δέχομα μετὰ χαρᾶς εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν μου καὶ εἰς τοὺς Διαγωνισμοὺς τοὺς νέους μου φίλους: *Ὑπατίαν* (Α. Μ.) *Λίνον* (Γ. Τ. Ε.) *Ἀντασῖον* (Δ. Α.) *Πάντοτε Φαιδρὰν* (Ε. Γ. Ε. ἡ ἐπιστολή σου ὄχι μόναν δὲν εἶχεν ἀέλαττωμα, ἀλλ' ἦτο καὶ χαριεστάτη.) *Μικρὰν Περιηγήτριαν* (Δ. Θ.) *Ἀρτεκὴν Νύκτα* (πλαστὸν ψευδώνυμον μιᾶς φίλης μου, τὸ ὁποῖον δίδω τώρα εἰς τὴν Α. Θ.) *Μέλλοντα Ἥρωα* (Ι. Κ.) καὶ *Ἰάνθαν* (Κ. Μ.)

ΤΟ ΜΕΓΑ ΞΕΣΠΑΘΩΜΑ

[Συνέχεια ἐκ τοῦ 10ου φύλλου, σελ. 80]

Ἐκ τῶν πολλῶν, οἱ ὁποῖοι ἐξεσπάθωσαν πάλιν, ἀναγράφω ὅσα ὀνόματα χωροῦν ἐδῶ, μετὰ τῶν θερμοτάτων μου εὐχαριστιῶν:

Ἐμμ. Γ. Τζωρτζάκης (ἐνέγραψε 2 συνδρομητὰς), *Βερνάρδος Α. Λιβιεράτος* (1) ὁ *Ναύτης τῆς Λειβαθοῦς* (2), ὁ *Ἀρίων ὁ Μηθυμναῖος* (3), *Κυριακὸς Πιπῖνος* (2) ἡ *Ἄγκυρα τῆς Φιλίας* (1) ὁ *Συναιτερισμὸς Σμύρνης* δι' ἐνεργειῶν τῆς *Λύρας τοῦ Ἀρίονος* 2 καὶ τῆς *Σαμιακῆς Σημαίας* 2 τὸ ὅλον (4), ὁ *Πλοίαρχος Λὰν Γκὺ* (1). *Εὐανθία Τουρουδάκη* (2), ὁ *Ἀνατέλλων Ἥλιος* (2), ὁ *Ἀρχιμήδης ὁ Μαθηματικὸς* (1), ἡ *Ζακυνθία Φράουλα* (2), *Μαριάνθη Μανουρᾶ* (1), τὸ *Παλλικάρι τῆς Λαζίας* (1), ἡ *Ταναγραία Κόρη* (1), ὁ *Πλοίαρχος Νέμος* (4), ἡ *Καρυᾶτις* (1) *Ὀρέστης Προύσαλης* (1), *Σταυροῦλα Ἰωαννίδου* (1), ἡ *Ναυμαχία τῆς Σαλαμῖνος* (1), ἡ *Ὡραία Κέρκυρα* (1), *Βασίλειος Παμπούκης* (1), *Ἑλένη Χρήστου* (1), ἡ ἀλησμόνητος *Ἀλκυονὶς Ἡμέρα* (1), ὁ *Κιθαρῳδὸς Ἀπόλλων* (1), ἡ *Φίλεργος Κόρη* (1), ὁ *Λευκὸς Ἐλέφας* (1), *Στεφ. Μ. Βάρδα* (1), ἡ *Γενναία Σουλιώτισσα* (1), ἡ *Ἥμερος Περιστερὰ* (1), *Σπυρίδων Γρ. Μανιάκης* (1), *Π. Φλωρίδης* (2), ὁ *Ψάλλων Ῥύαξ* (2). Ὁ *Μικρὸς Σύλλογος Χαλκίδος* δι' ἐνεργειῶν τοῦ *Φιλοθανάτου* 1, τοῦ *Ἐθνικοῦ Ὕμνου* 1, *τῆς Βίγλας* 2, καὶ τῆς *Μελλούσης Καλλιτέχνιδος* 6, τὸ ὅλον (10).

(Ἕπεται συνέχεια.)

Μικρὰ Μυστικὰ ἐπιθυμοῦν νἀνταλλάξουν: Ὁ *Ἐμπεδοκλῆς* μὲ τὸν *Κεραυνόν*, *Ὀλύμπιον Δία* καὶ *Ἄγρυπνον Φάρον*· — ὁ *Ἀρχιναύαρχος Θεμιστοκλῆς* μὲ τὴν *Ῥωμηοπούλαν* καὶ *Ἀνδρεῖον Εὔζωνον*· — ὁ *Μελαγχολικὸς Ναύτης* μὲ τὴν *Ναυτοπούλαν*· — ὁ *Πίφ-Πὰφ* μὲ τὴν *Ἀφρόεσσαν*, *Κέφαλον*, *Ἐλπιδοφόρον*, *Μούρτζουφλον* καὶ *Φασαρίαν*· — ὁ *Ποιητικὸς Νάρκισσος* μὲ τὴν *Ξανθὴν Καντζιώτισαν*, *Συριανὸ Λουκοῦμι*, *Συριανὸν Ἱππότην* καὶ *Σπασμένον Φεγγίτην*· — ἡ *Ἀντιγόνη* μὲ τὸ *Ἔτσι μαρέσει*· — ὁ *Ὑποψήφιος Δόκιμος* μὲ τὴν *Ἴριδα*, *Ναυτοπούλαν*, *Τρυγονάκι* καὶ *Ὀλυμπιονίκην*· — ὁ *Συριανὸς Ἱππότης* μὲ τὸν *Ἀνεμοστρόβιλον*, *Λευκὴν Χιόνα*, *Κυανόλευκον Σημαίαν*, *Λευκὴν Πόλιν* καὶ *Τρομάραν*· — ἡ *Μοῦσα τῆς Ἀστρονομίας* μὲ τὴν *Ὡραίαν Ἀνθοδέσμην*, *Λευκὸν Ῥόδον*, *Καρδερίναν*, *Γελόεσσαν Φύσιν* καὶ *Λευκόπεπλον Νύμφην τῶν Δασῶν*· — ὁ *Σαρδανάπαλος* μὲ τὸν *Μικρὸν Διάβολον*, *Ζεβάν*, *Ἀγγουρολογιώτατον* καὶ *Τρεχαγυρευόπουλον*· — ὁ *Χρυσόμαλλος Λέων* μὲ τὸ *Φωτοβόλον Ἄστρον*, *Φασαρίαν* καὶ *Τίρι-Λιρί*· — ὁ *Περσεὺς* μὲ τὸν *Βράχον τῆς Φρεαττύος*· — ἡ *Ἐσμεράλδα* μὲ τὴν *Ἀνθισμένην Λυγαριάν*, *Ῥωμηοπούλαν* καὶ *Μαγευμένην Ἀκρογιαλιάν*· — τὸ *Φωτοβόλον Τόξον* μὲ τὴν *Ἰωάνναν Δάρκ*, *Ἄσπρην Γάταν*, *Τρομάραν* καὶ *Τρεχαγυρευόπουλον*· — ἡ *Νεαρὰ Καλλιτέχνις* μὲ τὴν *Αὔραν τοῦ Βουνοῦ*, *Κουκουνάρι* καὶ *Φιστίκι*, *Ναυτοπούλαν* καὶ *Ἑλληνίδα Καλλιτέχνιδα*· — ἡ *Ἥριννα* μὲ τὴν *Μαγευμένην Ἀκρογιαλιάν*, *Μακαρουνάδαν*, *Μουρμούραν*, *Ἀντίο-Μαστέλο* καὶ *Μικρὸν Κατεργάρην*· — τὸ *Ἑλληνικὸν Αἴσθημα* μὲ τὴν *Ἑλληνικὴν Σημαίαν*· — ὁ *Ἐθνικὸς Ὕμνος* μὲ τὴν *Ταπεινὴν Καρδίαν*, *Μοῦσαν τῆς Ἀστρονομίας*, *Μίαν Τρελούλαν*, *Ἐρυθρὰν Καμέλιαν* καὶ *Μαγευμένην Ἀκρογιαλιάν*· — ὁ *Ἀρχιναύαρχος Εὐρυβιάδης* μὲ τὸν *Μικρὸν Τυμπανιστήν*, *Αἰμυλίαν Εἱμαρμένην*, *Κουκουνάρι καὶ Φιστίκι*, *Ναυτοπούλαν καὶ Ναυτόπουλο*· — τὸ *Τίρι-Λίρι* μὲ τὴν *Κροκόπεπλον Ἠώ*, *Ναυτοπούλαν*, *Μαργαριταρένιον Σταυρόν*, *Ἐρυθρὰν Καμέλιαν* καὶ *Μελαγχολικὸν Ναύτην* — ἡ *Ξανθὴ Νησιωτοπούλα* μὲ τὴν *Νεράϊδαν τοῦ Ἀλφειοῦ*, *Βίγλαν καὶ Λευκὴν Φουστανέλλαν*· — ἡ *Ὑποβρύχιος Ἄμυνα* μὲ τὴν *Μαργαρίταν* καὶ *Δὸν Κολοκύθαν Πάτεραν*· — ὁ *Θ. Θεοδωράκης* μὲ τὸν *Ποιητικὸν Νάρκισσον*· — ἡ *Ἀττικὴ Νὺξ* μὲ τὸν *Ἐξερευνητὴν τῶν Ψευδωνύμων*· — ἡ *Μικρὰ Περιηγήτρια* μὲ τὴν *Κυανόλευκον Σημαίαν* καὶ *Μή με Λησμόνει*· — ἡ *Βίγλα* μὲ τὴν *Μίαν Τρελούλαν*· — ἡ *Ναυτοπούλα* μὲ τὸν *Ἑρμῆν τοῦ Πραξιτέλους*· — ὁ *Φιλοθάνατος* μὲ τὴν *Μίαν Τρελούλαν*· — ὁ *Πατρινὸς Σπουργίτης* μὲ τὸν *Κροκόδειλον του Νείλου*, *Κλέοβιν τὸν Φιλομήτορα*, *Ἑλληνικὴν Σημαίαν*, *Τσίου-Τσίου-Τσίου* καὶ *Γεώργιον Παπαγιάννην*· — ὁ *Ἥρως τοῦ Μεσαίωνος* μὲ τὴν *Νεαρὰν Καλλιτέχνιδα*, *Ψάλλοντα Ῥύακα*, *Ξανθὴν Γαλανομμάταν*, *Ἰόνιον Πέλαγος* καὶ *Τρομάραν*· — ἡ *Λευκὴ Πόλις* μὲ τὴν *Τοξότιδα Ἄρτεμιν*.

Ἀπὸ ἕνα γλυκὸ φιλάκι στέλλει ἡ Διάκλασις πρὸς τοὺς φίλους καὶ τὰς φίλας της: *Ἄνναν Τσίζωμ* (ἔλαβα τὴν φωτογραφίαν σου καὶ σου ἔστειλα τὸ βραβεῖον.) *Ξανθὴν Νησιωτοπούλαν* (ἡ ὁποία ἔχει ἐπιθυμίαν νὰ λάβῃ πολλὰ πολλὰ Μικρὰ Μυστικά.) *Ἑλληνικὸν Αἴσθημα*, *Νικόλαον Σ. Καρβούνην* (ἔλαβα τὴν φωτογραφίαν σου·) *Αἰκατερίνην Κοτζάλη Γρίβα*, *Ριχάρδον Τζὼρτζ* (στεῖλε 1 δραχμήν, διὰ νὰ σου στείλω τὸν φάκελλον·) *Θαυμαστὴν τῶν Ὡραίων Τεχνῶν* (μοῦ εἶπαν ὅτι σὲ εἶδαν εἰς τὰς Ἀθήνας· ἀλήθεια ἦλθες;) *Ἀτταγίδα*, *Θέλπουσαν* (ἦτο ἡ ἀντιπρόσωπός μου, ἡ ὁποία μετὰ μεγάλης χαρᾶς θὰ δεχθῇ καὶ σέ, ἄν ποτε ἀνέλθῃς· Διάπλασιν οὐδείς ποτε ἑώρακε!) *Ἐθνικὸν Ὕμνον* (καταμαγευμένον μὲ τὰς προόδους τῶν ἐφετεινῶν μου σελίδων, ὧν ἡ ὡραιότης, ἡ τέρψις, ἡ διδασκαλία «ὑπερέβη πᾶν ὅριον»·) *Ἥριννα* (τώρα βέβαια θὰ εἶδες ὅτι ὁ πονηρὸς Τάκης δὲν ἔκαμε τὴν ἀνοησίαν νὰ κρυφθῇ μέσα ... εἰς τὸ βάζο! τὸ δὲ περίεργον εἶνε ὅτι οἱ περισσότεροι ἐκεῖ τὸν ἐζήτησαν, καὶ ἐκεῖ ἐνόμισαν ὅτι τὸν εἶδαν·) *Λύραν τῆς Σαπφοῦς* (ἀπήντησα εἰς τὴν ἀπορίαν σου, πρίν μ' ἐρωτήσῃς·) *Ζοφερὸν Μεσαίωνα* (ἐλήφθησαν)· *Παραδείσην Καφασόπουλον* (ἔστειλα)· *Λευκὴν Πόλιν* (αἱ πληροφορίαι σου δὲν ἐδημοσιεύθησαν διότι ἦσαν πολλαὶ καὶ ποῦ τόπος! δὲν εἶμαι διόλου θυμωμένη)· *Ε. Ι. Βρυώνην*, *Ἀλέξανδρον Μανιᾶν*, *Ναυτοπούλαν* (σ' ἐσυγχώρησα ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας διὰ τὰ κακά, τὰ ὁποῖα . . . δὲν μου ἔκαμες!) *Θεόδωρον Θεοδωράκην* (τὸ ψευδώνυμον *Μέγας Ναπολέων* ἀνήκει εἰς ἄλλον·) *Χειμωνιάτικην Διακάδαν* (εἶδα τὸ ποίημα· ἀλήθεια, μεγάλη ὁμοιότης μὲ τὴν ἡρωΐδα τοῦ «Ἐπιστρέφεται») *Μικρὸν Περίεργον*, *Λευκὸν Ἐλέφαντα* (Ἔστειλα)· *Σκῆπτρον τοῦ Διὸς* (τώρα πλέον δὲν ἐνθυμοῦμαι τὰ ψευδώνυμα ἐκεῖνα· ἂς μοῦ τὰ ξαναγράψῃ ὁ φίλος σου· ὡραῖον τὸ ποιηματάκι σου·) *Πατρινὸν Σπουργίτην*, *Μικρὸν Τυμπανιστήν*, (εἰς παράπονα περὶ μὴ δημοσιεύσεως Πνευμ. Ἀσκήσεων δὲν ἀπαντῶ· καὶ εἶπα πολλάκις διατί: μοῦ στέλλονται τόσαι χιλιάδες, ὥστε εἶνε ἀδύνατον νὰ δίδω λόγον περὶ μιᾶς ἑκάστης)· *Ἑωσφόρον* (πολὺ καλοὶ καὶ εὐοίωνοι οἱ στίχοι, μάλιστα τὸ β' τετράστιχον)· *Κ. Γ. Πηλαβάκην* (γράψε μου λοιπὸν πῶς ἐπέρασες εἰς τὸ «Γιβραλτὰρ») *Ἀλέξανδρον Οἰκονομίδην* (ἡ *Λευκὴ Πόλις* ἠρώτα διατὶ δὲν τῇ ἔστειλες τετράδιον)· *Ὑποψήφιον Δόκιμον* (ἔχε ὀλίγην ὑπομονὴν καὶ θὰ τὰ ἰδῇς ὅλα γρήγορα, καὶ Ἕκτην Κυριακήν, καὶ καινοτομίαν Ἀνανία)· *Χρυσόψαρο Περσέα* κτλ. κτλ.

Ἐπειδὴ, ἕνεκα τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα, τὸ φυλλάδιον τοῦτο ἐξετυπώθη ἐνωρίτερα, δὲν ἐπρόφθασα νἀπαντήσω σήμερον παρὰ μόνον εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μέχρι τῆς 2 *Ἀπριλίου*. Εἰς τὰς λοιπὰς προσεχῶς.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Αἱ λύσεις στέλλονται μέχρι τῆς 24 Μαΐου

Ὁ χάρτης τῶν λύσεων, ἐπὶ τοῦ ὁποίου δέον νὰ γράφωσι τὰς λύσεις των οἱ διαγωνιζόμενοι, πωλεῖται ἐν τῷ Γραφείῳ μας εἰς φακέλλους, ὧν ἕκαστος περιέχει 30 φύλλα καὶ τιμᾶται φρ. 1.

---

174. Στοιχειόγριφος.

Μὲ τὸ ἴδιο του ξουράφι κόψε μου τὴν κεφαλὴν
Καὶ ἀφαίρεσέ του εἶτα . . . ὄχι ἦτα, ὕψιλόν.
Ζῷον τότε θὰ προβάλῃ πῶχει ἀντοχὴν καλὴν
Γιὰ νανέβῃ, ἂν θελήσῃ, καὶ εἰς ὄρος ὑψηλόν.

Εστάλη υπὸ τοῦ Ἀρχιζιζανίου

175. Μεταγραμματισμός.

Βγάλε ρῶ καὶ βάλε γάμμα
Καὶ θὰ ἴδῃς ἐν τῷ ἅμα
Βασιλεὺς νά σε ἀφήσῃ
Καὶ μιὰ πόλις νἀναδύσῃ.

Εστάλη υπὸ τοῦ Ἀτταβιρίου Ῥόδου

176. Αἴνιγμα.

Στὸν οὐρανὸν καθένας
Θὰ ἰδῇ τὸ ἀρσενικόν μου,
Ὅταν θὰ φέρῃ σκότος
Στὴν γῆ τὸ θηλυκόν μου.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ὑπολαΐδος

177. Γωνία.

Θ++++ = Νῆσος τοῦ Αἰγαίου.
+Ε+++ = Ὅπλον ἀρχαίων.
++Ρ++ = Μέλος τοῦ σώματος.
+Ο+++ = Σημεῖον στίξεως.
Σ++++ = Χώρα τῆς Ἀσίας.

Εστάλη ὑπὸ Διονυσίου Α. Φαραζουλῆ

178. Περόνη.

+ + +
+ + +
+ + +
++++++
+
+
+
+

Νἀντικατασταθῶσιν οἱ 8 σταυροὶ τῆς λαβῆς διὰ γραμμάτων ὥστε νἀποτελέσωσι τὄνομα πτηνοῦ. Οἱ πέντε ὁριζόντιοι, τὄνομα μουσικοῦ ὀργάνου. Οἱ τέσσαρες τοῦ δεξιοῦ ὀδόντος, τὄνομα Μυθολογικῆς θεότητος. Οἱ δὲ τοῦ ἀριστεροῦ, τὄνομα ὄρους τῆς Ἑλλάδος.

Εστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀρχιναυάρχου Θεμιστοκλέους

179-182. Κεκρυμμένα ὀνόματα νήσων.

1. — Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες διάσημοι διὰ τὴν φιλοπατρίαν καὶ ἀνδρείαν αὐτῶν ὑπῆρξαν.

2. — Φρόντιζε ἐνωρὶς περὶ ἐκείνου οὔτινος ἔχεις ἀνάγκην.

3. — Ὁ ἀληθῶς εὐτυχῶν εἶνε ὁ ὑγιὴς καὶ ὄχι ὅστις πλουτεῖ.

4. — Ὁ Παράσιος καὶ ὁ Ἀπελλῆς μεγάλοι ζωγράφοι ὑπῆρξαν.

Εστάλη ἀπὸ τὸ Παλλικάρι τῆς Λαζίας

183—187. Μαγικὴ Συλλαβή.

Τῇ ἀνταλαγῇ ἑνὸς οἱουδήποτε γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων διὰ μιᾶς συλλαβῆς, κάντοτε τῆς αὐτῆς, σχημάτισον ἄλλας τόσας λέξεις:

πρᾷος, ἐπί, ὄνος, βράχος, Ἥρα

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Πλοιάρχου Νέμου

188. Ἐρώτησις.

Πῶς ἕνας μύρμηξ δύναται νὰ διέλθῃ χώρας ἀπεράντους εἰς ὀλίγα δευτερόλεπτα;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Τρομάρα

189. Πρόβλημα.

Κύριός τις, ζητήσας τὴν ὥραν, ἔλαβε τὴν ἑξῆς ἀπάντησιν:

« Πρὸ ἑνὸς τετάρτου, ἦτο τὸ ἥμισυ τοῦ τετάρτου τῶν δύο τρίτων τοῦ ἡμίσεως ἡμερονυκτίου.

Τί ὥρα ἦτο;

Ἐστάλη υπὸ τῆς Δροσου τῆς Πρεσᾶς

190. Φωνηεντόλιπον.

τν—φρνμν-τ-πδ-πρν-πνσν-μγρ.

Εστάλη υπὸ τοῦ Κύματος τῆς Πριγκήπου

191. Ἐλλιποσύμφωνον.

οοιο-οοιω-αει-εαει.

Εστάλη ὑπὸ τοῦ Κλεόβιος τοῦ Φιλομήτορος

192. Γρῖφος.

ΩΑ 66 1 εἷς 1 $\frac{\text{ῥηστώνη}}{\text{εἶμαι, εἶμαι, εἶμαι}}$ εἷς οὖν.

Εστάλη υπὸ τοῦ Ζοφεροῦ Μεσαίωνος

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῶν Καταστημάτων Ἀνέστη Κωνσταντινίδου 1898